

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	38605 Екологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	101 Екологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	61
Повна назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Ідентифікаційний код ЗВО	02071240
ПІБ керівника ЗВО	Білокурський Руслан Романович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.chnu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/61>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	38605
Назва ОП	Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра екології та біомоніторингу
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра філософії та культурології, кафедра іноземних мов для природничих факультетів, кафедра економічної теорії, менеджменту та адміністрування, кафедра педагогіки та методики початкової освіти
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	58002, Україна, м. Чернівці, вул. Коцюбинського, 2
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	176949
ПІБ гаранта ОП	Федоряк Марія Михайлівна
Посада гаранта ОП	Завідувач кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	m.fedoryiak@chnu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(095)-391-37-89
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(037)-258-48-31

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	4 р. 0 міс.
очна вечірня	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

На регіональний суспільний запит на фахівців-екологів рішенням Вченої Ради ЧНУ від 27.12.2001 р. (наказ ректора від 02.01.2002 р.) заснована кафедра загальної та експериментальної екології, яку очолив професор С. С. Костишин. З 2004 року на кафедрі успішно функціонувала аспірантура за спеціальністю 03.00.16 – екологія, що засвідчує високий рівень наукової підготовки викладачів та перспективи подальшого розвитку екологічної освіти в університеті. У 2007 році кафедру перейменовано на «Екології та біомоніторингу». На кафедрі засновано наукову школу «Біологічного моніторингу та екосистемного сервісу», головними науковими напрямками якої є біомоніторинг стану довкілля, дослідження стану екосистем, аранеоіндикація, соціоекологічні дослідження і розвиток концепції екосистемних послуг, моніторинг смертності бджіл. У рамках зазначеної тематики співробітниками та випускниками захищено 3 докторські і 39 кандидатських дисертацій. Згідно з Переліком галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266, змінено код спеціальності на 101 Екологія, шифр галузі – 10 Природничі науки. Проєктною групою під керівництвом проф. С.С. Руденко розроблено відповідну ОНП за спеціальністю 101 Екологія згідно з вимогами ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014. Ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за цією спеціальністю отримано згідно Наказу МОНУ № 707 від 23.06.2016. Як наслідок, у 2017 році на кафедрі відкрито набір за спеціальністю 101 Екологія, що стало логічним продовженням успішної діяльності кафедри в галузі підготовки наукових кадрів та проведення наукових досліджень. Доцільність відкриття ОНП обґрунтована багаторічним досвідом роботи викладачів кафедри, зокрема професорів С. С. Костишина (голова), С. С. Руденко, М. М. Федоряк та доцента У. В. Легети (вчений секретар), у складі Спеціалізованої вченої ради Д 76.051.05 із захисту кандидатських і докторських дисертацій при ЧНУ. У 2019 р. змінено гаранта на проф. М.М. Федоряк та внесено низку коректив у зв'язку зі змінами до навчального плану для вступників зимового та осіннього наборів. У 2023 р. ОНП приведено до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія для третього (освітньо-наукового) рівня, затвердженого наказом МОН України від 23 грудня 2021 року № 1421. Також враховано рекомендації стейкхолдерів. До модернізації ОНП залучені відомі науковці в галузі екології: заступ. директора з наук. роботи Інституту агроєкології і природокористування, член-кор. НААН, проф. О. Дем'янюк, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки проф. В. Щербак, директор Української НДС карантину рослин В. Гунчак, професори ВНЗ Г. Грицуляк, О. Лукаш, Н. Волошина. Редакції ОНП за 2016, 2017, 2019, 2023 рр. наявні у вільному доступі на сайті кафедри: <https://ecology.chnu.edu.ua/diialnist/navchalna-robota/101-ekolohiia-phd/>

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та ліцензійний обсяг за ОП

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року			У тому числі іноземців		
			ОД	ОВ	З	ОД	ОВ	З
1 курс	2024 - 2025	6	2	0	0	0	0	0
2 курс	2023 - 2024	5	3	1	0	0	0	0
3 курс	2022 - 2023	5	2	0	0	0	0	0
4 курс	2021 - 2022	5	0	1	0	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	29687 Екологія
другий (магістерський) рівень	3751 Екологія
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	38605 Екологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	123622	32909
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	116304	30535
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	7318	2374
Приміщення, здані в оренду	1284	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- ☐ щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- ☐ щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП_Екологія_2023.pdf</i>	<i>s/zPXe3PTwsuoWlRY/gGoK7z2pz+iW7FaVxjeNq8CLO=</i>
Навчальний план за ОП	<i>Навч_план_PhD_2023.pdf</i>	<i>zGOFF59PvwRqLI7RuhpFyQGZ9IhC2cRmh4oGAR4dezQ=</i>
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Протокол_1_Академспільнота.pdf</i>	<i>uiLv9MGfypvfUrSgcxoNwHXjuL7+xFZ2Cyljky8C1VE=</i>
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Рецензія Щербак.pdf</i>	<i>zoiSlLxfscY79PkcTz2iVXCu5qo9+IxPFwN+pP23jwU=</i>
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Рецензія Гунчак.pdf</i>	<i>nCZsQ3XCQAutasOZtmNWQKooj1NCJo7XILfrXcY97Xo=</i>
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Рецензія Демянюк.pdf</i>	<i>IAIRa9LXdogtbzefOy+mcUgvZBvCqde4/a/fgrt6rZY=</i>
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Відповідність_аспірантів_керівникам.pdf</i>	<i>8zNXsS51KNXk3ZngQt+k8MHxPX.JjhVW8mXpW/zLJ8Eo=</i>

1. Проектування освітньої програми

Чи освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти? Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікації для відповідного кваліфікаційного рівня?

ОНП «Екологія» розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія для третього рівня ВО, затвердженого наказом МОН України від 23 грудня 2021 р. № 1421. У ОНП повністю враховано компетентності і програмні результати Стандарту. Наведено структурно-логічну схему, яка відображає порядок вивчення нормативних і вибіркового дисциплін освітньої складової та етапи виконання наукової роботи; матрицю відповідності програмних компетентностей ОК та матрицю забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними ОК.

ОНП орієнтована на розвиток науково-дослідницьких навичок і критичного мислення, необхідних для вирішення сучасних екологічних проблем, впровадження інноваційних природоохоронних технологій та забезпечення сталого розвитку, дослідження екосистемних послуг природних і штучних екосистем, здійснення науково-педагогічної діяльності з використанням інноваційних підходів. Особлива увага приділяється інтеграції екологічної науки з практичними аспектами охорони довкілля, а також міждисциплінарним підходам до досліджень і викладання. ОНП передбачає розвиток soft skills і hard skills навичок, що сприяють науковій комунікації, пошуку і розробки наукових грантів і проектів та успішному захисту дисертації.

Чи зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності)?

Професійний стандарт щодо кваліфікаційних вимог для фахівців, які навчаються на ОНП за спеціальністю 101 «Екологія», відсутній.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів)?

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Мета та програмні результати ОНП враховують інтереси здобувачів наукового ступеня доктора філософії, тому до ОНП та навчального плану періодично вносились уточнення та корективи. Зокрема, у 2017 р. змінено термін освітньої складової підготовки доктора філософії - з 2-х років на 1 рік та зменшено кількість кредитів ЕКТС з 46 до 32. Це дозволило вивільнити час для виконання експериментальних досліджень та покращити можливості академічної мобільності здобувачів.

У редакції ОНП 2023 р. враховано побажання аспірантів щодо специфіки наукової складової індивідуального плану здобувача, а саме: розширено кількість вибіркового дисциплін та наближено їх контент до тематики дисертаційних досліджень. Тематика дисертаційних досліджень здобувачів відповідає сучасним тенденціям розвитку екології та є частиною кафедральної та грантової наукової тематики кафедри. Враховано думку аспірантів щодо удосконалення інформаційної підтримки реалізації ОНП (розміщення інформації на сайті університету, кафедри, зв'язок через месенджери).

Крім того, здобувачі мають змогу висловити свої міркування й побажання щодо удосконалення ОНП під час звітування на кафедрі про виконання індивідуального плану їх роботи двічі на рік, безпосередньо під час навчального процесу. Один із аспірантів входить до складу проектної групи з підготовки ОНП.

- роботодавці

На кафедрі підготовка аспірантів за спеціальністю 03.00.16-екологія здійснюється з 2004 р. Основним роботодавцем випускників ОНП є ЧНУ, що забезпечує постійний зворотний зв'язок під час їх підготовки. Крім того, випускники аспірантури працюють в Буковинському державному медичному університеті, Державній екологічній інспекції Карпатського округу, Чернівецькому обласному центрі еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді, Чернівецькому науково-дослідному експертно-криміналістичному центрі МВС України тощо. З огляду на потребу самого ЧНУ, а також Буковинського державного медичного університету в кадрах із викладацьким досвідом, у ОНП передбачено відведення кредитів на асистентську практику та у редакції 2023 р. введено ОК «Педагогічний професіоналізм викладача ЗВО» (3 кредита). Зворотний зв'язок з роботодавцями забезпечується проведенням спільних заходів, укладанням договорів про співробітництво, вивченням досвіду роботи випускників.

- академічна спільнота

В освітньо-науковій програмі враховані наукові та професійні інтереси академічної спільноти, зокрема, науково-педагогічного колективу, задіяного в освітньому процесі. В ході обговорення з академічною спільнотою внесено зміни до ОНП (редакція 2017 р.) щодо виділення у ОК «Організація наукової діяльності» двох складових «Проектний менеджмент» та «Обробка результатів експерименту», а в редакції 2023 р. запропоновано змінити складову «Обробка результатів експерименту» на «Наукова діяльність у міжнародному вимірі».

У ході моніторингу ОНП відбувалося активне обговорення із академічною спільнотою: професорсько-викладацьким складом Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Національного транспортного університету, Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Під час підготовки здобувачів тематика їх наукових робіт відповідає науковим напрямкам керівників (https://drive.google.com/file/d/1rrzojoxAFXQygTO5OCorbkYzBc_3W1-U/view?usp=drive_link).

До складу проектної групи з підготовки здобувачів за ОНП входить професор кафедри ботаніки та екології

- інші стейкхолдери

До цієї категорії належать представники органів місцевої влади, наукові установи, громадські організації, Асоціація виробників продукції бджільництва «Буковинський бджоляр», Агрохолдинг «Контінентал Фармерз Груп», Чернівецький трест зеленого господарства та ПЗР, НПП тощо, які брали участь в обговоренні та рецензуванні ОНП, у наукових семінарах, круглих столах, конференціях. Із зазначеними установами заключені двосторонні угоди про співпрацю, що надає можливість здобувачам використовувати їх матеріально-технічну базу та виконувати експериментальні дослідження. Здобувачі освіти залучаються до вирішення регіональних практичних завдань, що підтверджується актами впровадження результатів (https://drive.google.com/drive/folders/1eqDh6ZyqOosG3S9wSfvk5y0oK_1Px-Vk?usp=drive_link).

Чи мета освітньої програми відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти?

Відповідно до Стратегічного плану розвитку ЧНУ на 2025-2029 роки <https://www.chnu.edu.ua/media/1k4dmm3q/strategichnyi-plan-rozvytku-chnu-2025-2029.pdf> місія і стратегія університету – «надання якісної освіти, здійснення актуальних досліджень, інтеграція університету у глобальну академічну спільноту, активна співпраця з суспільством і бізнесом з метою збереження молоді та наукової еліти в Україні», що реалізується через розвиток системи освіти і наукової діяльності шляхом підготовки професійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства; розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл, інноваційної складової, інтернаціоналізації та цифровізації. Це цілком узгоджується із цілями ОНП через підготовку висококваліфікованих наукових і науково-педагогічних фахівців з екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування, конкурентоспроможних у вітчизняному та міжнародному науково-освітньому просторі, здатних самостійно проводити власні наукові дослідження для вирішення комплексних екологічних проблем та здійснювати науково-педагогічну діяльність з використанням інноваційних підходів.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки і спеціальності?

Мета та програмні результати навчання ОНП відповідають сучасним тенденціям розвитку науки і спеціальності. Вони забезпечують підготовку висококваліфікованих наукових і науково-педагогічних фахівців з екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування, здатних самостійно проводити власні наукові дослідження для вирішення комплексних екологічних проблем та здійснювати науково-педагогічну діяльність з використанням інноваційних підходів.

В ОНП зроблено акцент на формування компетентностей дослідника, який володіє вміннями розробляти та реалізовувати інноваційні проекти, користуватись сучасними джерелами інформації, проводити самостійні дослідження та презентувати їх результати (РНО2, РНО3, РНО5, РНО6, РНО7). Важливим аспектом ОНП є підготовка здобувачів до викладацької діяльності з використанням сучасних освітніх технологій (РНО4). Тенденції розвитку науки відображають ОК з обов'язкового блоку («Новітні тренди в сучасній екології», «Організація наукової діяльності: Наукова діяльність в міжнародному вимірі», «Інструменти і технології аналізу екологічних даних»). Відповіддю на тенденції розвитку спеціальності стало формування вибіркової складової ОНП.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці, галузевого та регіонального контексту?

Сучасний ринок праці та галуzeвий контекст відіграє вагомую роль для функціонування ОНП, яка спрямована на підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, що володіють знаннями у сфері екології та наближених міждисциплінарних напрямках, новітніми методами дослідження природних і антропогенно змінених екосистем на різних рівнях організації живого, здатних ініціювати та виконувати наукові проекти, аналізувати отримані результати та публікувати їх у вітчизняних і міжнародних рейтингових наукових журналах, доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу. З метою формування науково-педагогічних навиків, крім асистентської практики, до ОНП (редакція 2023 р.) додано ОК «Педагогічний професіоналізм викладача ЗВО». Це сприяє розвитку умінь розв'язання завдань, пов'язаних з організацією освітнього процесу, формуванню викладача із креативним і критичним мисленням, здатного працювати в умовах академічної свободи, особистісно-професійному розвитку впродовж життя.

Регіон має унікальні екосистеми, різноманітні ландшафти, один з найбільших показників лісистості, значну частку території займають об'єкти ПЗФ, розвинене агровиробництво та специфічні екологічні проблеми. Регіональний контекст врахований в ОНП в освітній (вибірковій дисципліні) і науковій складових і надає аспірантам спектр дослідницьких тем, які мають як наукове, так і прикладне значення, сприяючи сталому розвитку регіону та збереженню його екосистем.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм?

Мета освітньої програми та програмні результати навчання ОНП визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних програм. Зокрема, проаналізовано ОНП Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Одеського державного екологічного університету, Львівського національного університету імені Івана Франка, Національного університету біоресурсів і природокористування України, Національного університету «Львівська

політехніка», Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Аналізували мету, орієнтацію, фокус, особливості ОНП, переліки освітніх компонент (обов'язкових і вибіркових), структурно-логічну схему, специфіку регіональних аспектів. Під час розробки і моніторингу ОНП враховано досвід КНУ щодо нерозривності процесів навчання та науково-дослідницької роботи, а також введено ОК «Новітні тренди у сучасній екології» (обов'язкова) та «Екологічні студії» (вибіркова); за прикладом НУБіПУ до переліку обов'язкових фахових компонент введено ОК «Інструменти і технології аналізу екологічних даних», використано підхід ФНТУНГУ до структурно-логічної схеми https://drive.google.com/file/d/1kjNBpoei6wDaVUtlxvzGusJQ_vRR1w1/view?usp=drive_link

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних іноземних освітніх програм?

Освітньо-наукова програма «Екологія» спрямована на інтеграцію здобувача в науковий і освітній міжнародний простір. При розробці ОНП врахували досвід освітніх програм екологічного спрямування: університету Александру Іоан Куза (Ясси, Румунія), університету Палацького м. Оломоуц (Чехія), Шведського університету сільськогосподарських наук, університету Гронінгена (Нідерланди), університету Карла Франценса (Австрія) тощо. Досвід європейських партнерів відображено в освітніх компонентах, зміст яких забезпечує вміння пошуку інформації за допомогою сучасних інформаційно-пошукових систем з електронних баз даних і здійснення статистичних методів аналізу даних (РНО6), розв'язання комплексних проблем у сфері екології та охорони довкілля (РНО2), впровадження інноваційних проектів (РНО5), здатність презентувати та обговорювати державною та іноземною мовами результати досліджень та відображати в наукових вітчизняних і закордонних виданнях (РНО3). Кафедра екології та біомоніторингу має багаторічний досвід участі у міжнародних екологічних грантах і проектах (<https://ecology.chnu.edu.ua/diialnist/mizhnarodna-diialnist/nashi-proekty/>), в реалізації яких активну участь беруть здобувачі третього рівня. Так, наразі відбувається реалізація проекту «RestPoll: Відновлення середовищ існування запилювачів у європейських агроландшафтах на основі мультипартисипативного підходу за рамковою програмою ЄС «Horizon Europe» (2023-2027 pp.)

Відповідно до Стратегії інтернаціоналізації ЧНУ імені Юрія Федьковича https://www.chnu.edu.ua/media/uexmjieg/internationalization-strategy_ukr.pdf, яка направлена на поглиблення співробітництва та формування тісних взаємозв'язків із закордонними і міжнародними освітніми та науковими установами, НПП кафедри екології та біомоніторингу, які забезпечують підготовку здобувачів ОНП, проходять стажування в закордонних установах. Наприклад, проф. Федоряк М.М. проходила стажування в Інституті зоології Грацького університету м. Грац (Австрія, 2018 р.). (Наукове стажування в рамках проекту № UA 01/2016); Шведському університету сільськогосподарських наук м. Скіннскатебері (Швеція, 2022 р.) (Наукове стажування на тему: «Оптимізація аналізу та навчання задля сталих ландшафтів»); Університеті м. Гронінген (Нідерланди, 2022 р.). (Наукове стажування на тему: «Практичні аспекти оптимізації аналізу та навчання задля сталих ландшафтів»). Доцент Жук А.В. проходила стажування в Університеті Палацького м. Оломоуц (Чехія, 2019 р.).

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

39

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

29

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

10

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОНП повністю відповідає предметній області спеціальності 101 «Екологія»: вивчення структури та функціональних компонент екосистем різного рівня та походження, антропогенного впливу на довкілля та оптимізації природокористування. Зміст ОНП структурований, що відображено у структурно-логічній схемі та матрицях відповідностей компетентностей і програмних результатів освітнім компонентам. Освітні компоненти ОНП забезпечують розуміння понять, концепцій, принципів сучасної екології та їх використання для охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку. Освітні компоненти нормативної частини за своїм теоретичним змістом згруповані у два цикли: цикл загальної підготовки, дисципліни якого формують загальнонаукові, мовні компетенції, універсальні навички дослідника, педагогічного працівника (ОК1-ОК4) та цикл професійно-наукової підготовки, дисципліни якого спрямовані на формування фахових компетенцій: сучасні концептуальні знання в екології та на межі предметних галузей, експериментальні дослідження в екології, інформаційна та статистична обробка результатів екологічних наукових досліджень (ОК5-ОК6). Цикл практичної підготовки включає проходження асистентської педагогічної практики, яка сприяє

формуванню здатності здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті (ОК7). Структурно-логічна схема демонструє взаємозв'язок освітніх компонентів за семестрами в межах освітньої складової, а також відображає нерозривність процесів навчання та науково-дослідницької роботи. Дисципліни вільного вибору дотичні до тематики дисертаційних досліджень аспірантів.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

«Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/42idlnj3/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii.pdf>) регламентує підготовку здобувача ВО за індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи. У індивідуальному навчальному плані аспіранта наведена послідовність та форма засвоєння здобувачем освітніх компонентів ОНП з метою оволодіння ним компетентностей. Наведено перелік вибірових дисциплін, які аспірант обирає в обсязі не менш як 25 % кількості кредитів освітньої складової та відповідає тематиці досліджень аспіранта, принципам альтернативності, академічної відповідальності. В індивідуальному плані наукової роботи аспіранта визначено зміст, строки виконання та обсяг етапів і завдань його наукової роботи.

Аспіранти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту», у тому числі – на академічну мобільність, що реалізується відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ЧНУ імені Юрія Федьковича» (2024р.)

<https://www.chnu.edu.ua/media/sbjpqmbc/polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-2024.pdf>

ЧНУ може прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в іншому закладі компетентностей, здобутих результатів навчання, кредитів ЄКТС, передбачених ОНП, та визначити у разі потреби академічну різницю.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Процедура вільного вибору аспірантів деталізована в «Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

(<https://www.chnu.edu.ua/media/42idlnj3/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii.pdf>). Аспірант на початку навчання за ОНП формує індивідуальний навчальний план, в якому вказує освітні компоненти з циклу вільного вибору в обсязі, що становить не менше 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, з дотриманням послідовності їх вивчення відповідно до структурно-логічної схеми підготовки. Здобувачі знайомляться із переліком вибірових дисциплін через силабуси на сторінці кафедри

(<https://ecology.chnu.edu.ua/diialnist/navchalna-robota/101-ekolohiia-phd/>) і відповідно до тематики власного наукового дослідження обирає дисципліни загальним обсягом 10 кредитів. На підставі письмової заяви здобувача про вибір дисциплін затверджується його індивідуальний навчальний план. Вивчення аспірантом освітніх компонентів може здійснюватися на базі ЧНУ ім. Ю.Федьковича, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів, відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (2024 р.)

<https://www.chnu.edu.ua/media/sbjpqmbc/polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-2024.pdf>.

Вибіркові дисципліни дозволяють аспіранту набутти вузько-спеціалізованих компетентностей, доцільних для конкретного наукового дослідження. Вони спрямовані на поглиблення та розширення фахових компетентностей (hard skills) та додаткових загальних, у тому числі соціальних навичок (soft skills).

Перелік вибірових дисциплін ОНП наближений до тематики досліджень аспірантів, відповідає принципам альтернативності, академічної відповідальності. Зміст вибірових дисциплін актуальний, науковий, носить дослідницький характер, має прикладний аспект, враховує науково-дослідницьку діяльність аспірантів і наукових керівників.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Відповідно до «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/42idlnj3/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii.pdf>) практична підготовка аспірантів є обов'язковим компонентом ОНП. Нормативна частина ОНП містить асистентську педагогічну практику (ОК7, 4 кредити), яка призначена для формування практичних навичок надання освітніх послуг у ЗВО, а саме: здійснення навчально-виховного процесу, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності студентів, науково-методичну роботу, здобуття вмінь і навиків практичної викладацької діяльності. Організація та проведення Практики у ЧНУ ім. Ю. Федьковича регулюється «Положенням про педагогічну (асистентську) практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» <https://www.chnu.edu.ua/media/osglw4gb/polozhennia-pro-pedahohichnu-asystentsku-praktyku-doktor-filosofii.pdf>

Практична підготовка аспірантів, також, реалізується під час виконання наукової складової ОНП: участь у наукових конференціях та семінарах, написання наукових статей, проведення експериментальних досліджень, обговорення результатів досліджень, що в цілому сприяє набуттю компетентностей науковця впродовж роботи над дисертацією на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Здобувачі також залучаються до виконання НДР кафедри.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних

навичок (soft skills) упродовж періоду навчання

ОНП спрямована на формування у здобувача системного наукового світогляду, професійної етики та соціальних навичок. ОНП містить ОК, які забезпечують набуття здобувачами soft skills відповідно до мети і ПРН – «Філософія і методологія науки», «Організація наукової діяльності: проектний менеджмент», «Організація наукової діяльності: наукова діяльність у міжнародному вимірі», «Педагогічний професіоналізм викладача ЗВО». Здобуття мовних компетентностей забезпечує «Академічне письмо і риторика іншомовного спілкування». Під час занять використовуються різні інтерактивні форми, які сприяють формуванню таких навичок, як робота в групах, публічні виступи, проектна діяльність. Участь у наукових конференціях, круглих столах, наукових семінарах <http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/ecology/novini/naukovii-seminar-z-problem-realizatsiyi-ekosistemnih-poslug>, грантовій і проектній діяльності формують когнітивні навички та критичне мислення <https://nnibhb.chnu.edu.ua/novyny/novyny-kafedry-ekolohii-ta-biomonitorynhu/druhyyi-etap-doslidzhen-po-mizhnarodnomu-proiektu-restpoll-zaversheni/>.

Свої soft skills аспіранти ОНП розвивають під час участі у просвітницькій та профорієнтаційній діяльності, яка проводиться на кафедрі (<https://nnibhb.chnu.edu.ua/novyny/novyny-kafedry-ekolohii-ta-biomonitorynhu/uchast-kafedry-ekolohii-ta-biomonitorynhu-v-oblasnii-kampanii-za-chyste-dovkillia-ta-proforientatsii/>); <http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/ecology/novini/meni-b-zacherpnuti-neba>.

Продемонструйте, що зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Продемонструйте, що зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОНП має чітку структуру, включає освітню та наукову складові. Освітня складова містить чотири цикли підготовки: загальної (ОК1-ОК4), професійно-наукової (ОК5, ОК6), практичної (ОК7), цикл дисциплін вільного вибору (ВК1, ВК2). Структурно-логічна схема демонструє взаємозв'язок освітніх компонентів за семестрами в межах освітньої складової, а також відображає нерозривність процесів навчання та науково-дослідницької роботи. Дисципліни вільного вибору дотичні до тематики дисертаційних досліджень аспірантів.

Усі ОК логічно і системно взаємопов'язані, корелюють з необхідними складовими ОНП, що сприяє досягненню мети та ПРН: ОК1 забезпечує формування системного наукового світогляду, професійної етики та загальнокультурних цінностей; ОК2 - здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення і обговорення результатів наукової роботи іноземною мовою та розуміння іншомовної фахової інформації, здатності працювати у міжнародному контексті; цьому також частково сприяють ОК3, ОК5 і ОК6; ОК3, ОК5 формують універсальні навички дослідника, зокрема управління проектами та їх реалізація, обговорення та прийняття управлінських рішень; обробка та презентація результатів власних наукових досліджень з використанням сучасних інформаційних технологій; ОК4, ОК6, ОК7 забезпечують переосмислення наявних і здобуття нових теоретичних знань у професійній сфері, вміння застосовувати сучасні методології наукової та науково-педагогічної діяльності.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Порядок організації освітнього процесу регламентовано «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії...». Співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОНП (у кредитах ЄКТС) наведено в навчальному плані. Освітня складова ОНП триває 1 рік (1-2-й семестри - теоретичне навчання і асистентська педагогічна практика). Тривалість навчального семестру - 13 тижнів (10 теоретичне навчання + 3 сесія); паралельно триває науково-дослідницька робота над проблематикою дисертації. Навчальний рік починається з 15 вересня поточного року по 14 вересня наступного.

Обсяг освітньої складової - 39 кредитів ЄКТС, з них: нормативних 29 кредитів ЄКТС (74,4 %), серед яких 4 кредити - асистентська педагогічна практика, триває протягом 2-го семестру. Вибіркова частина має обсяг 10 кредитів ЄКТС (25,6 %).

Відповідно до п. 4.3. «Положення...» аудиторне навантаження дисциплін, становить не менше, ніж 1/4 від загального обсягу, визначеного для цієї дисципліни, а час відведений на самостійну роботу аспіранта, регламентується навчальним планом і становить не більше, ніж 3/4 загального обсягу годин, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Обсяги загального запланованого часу на вивчення кожної з дисциплін за очною і заочною формами навчання є однаковими.

У рамках моніторингу якості ОНП, результати опитування аспірантів дозволяють стверджувати, що вони задоволені змістом і структурно-організаційними аспектами програми <https://www.chnu.edu.ua/media/iw3fbprc/onp-ekolohiia.pdf>

Яким чином структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми? Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, опишіть модель та форми її реалізації

Структура ОНП та освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість ОП через низку методів і підходів, які допомагають інтегрувати теоретичні знання з реальними дослідженнями і професійною діяльністю. Навчальним планом передбачено практичні заняття з більшості навчальних дисциплін, на яких використовуються дидактичні технології (дискусія, портфоліо, кейс-метод, мозковий штурм, проект, тощо), які формують різноманітні практичні навички. Також набуття та розвиток практичних навичок аспірантів відбувається під час проведення власних наукових досліджень, участі в наукових конференціях і семінарах, публікацій наукових статей, виконання завдань

грантів і проєктів; асистентська практика розвиває комунікаційні та педагогічні навички. Крім того, практичним компетентностям аспірантів ОНП сприяють просвітницька та профорієнтаційна діяльність (<https://nnibhb.chnu.edu.ua/novyny/novyny-kafedry-ekolohii-ta-biomonitorynhu/uchast-kafedry-ekolohii-ta-biomonitorynhu-v-oblasnii-kampanii-za-chyste-dovkillia-ta-proforiientatsii/>; <http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/ecology/novini/meni-b-zacherpnuti-neba>. У ЧНУ діє «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/s15hnr4n/polozhennia-pro-dualnu-fnavch_2023.pdf. Проте здобувачі третього рівня вищої освіти за ОНП не навчаються за дуальною формою освіти.

Яким чином ОП забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Загальні та фахові компетентності ОНП, які інтегровані в освітню та наукову діяльність здобувачів, сприяють досягненню глобальних цілей сталого розвитку. Відповідно до візії та місії ЧНУ, основною метою ОНП є підготовка висококваліфікованих, конкурентноспроможних фахівців, що відповідає цілі 4 (Якісна освіта). У зміст ОК інтегровано розуміння основ сталого розвитку, екологічного менеджменту, змін клімату, проблем збереження біорізноманіття та природоохоронної діяльності. Це відповідає Цілям сталого розвитку, зокрема цілям 13 (Боротьба зі зміною клімату), 14 (Збереження морських екосистем), 15 (Збереження екосистем суші). Аспіранти виконують наукові дослідження, спрямовані на вирішення екологічних проблем, зокрема забруднення, управління природними ресурсами, збереження екосистем та боротьбу з кліматичними змінами. Це сприяє розвитку наукових компетенцій, які важливі для реалізації Цілей сталого розвитку. Виконання практичних занять, лабораторних і польових досліджень дозволяє розвинути практичні навички вирішення екологічних проблем, що важливо для досягнення цілей 6 (Чиста вода та санітарія) і 12 (Відповідальне споживання і виробництво). У каталозі вибіркових дисциплін аспірантам пропонується ВК «Сучасні проблеми сталого розвитку». Самоосвіта та просвітницькі заходи, які проводяться на кафедрі формують стале мислення в повсякденному житті та діяльності, розвивають відповідальність та потенціал здобувачів освіти у сфері забезпечення сталого розвитку.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://www.chnu.edu.ua/abiturientu/pravyla-priyomu/aspirantura-ta-doktorantura/>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Правила прийому на навчання за ОНП чіткі, зрозумілі, доступні, не містять дискримінаційних положень. У правилах прийому до аспірантури <https://www.chnu.edu.ua/media/uyxfevzs/pravyla-priyomu-do-aspirantury-2024.pdf> зазначено, що для здобуття ступеня доктора філософії на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра або ОКР спеціаліста. Не допускається одночасне навчання за двома чи більше спеціальностями за кошти державного або місцевого бюджетів. Програми вступних випробувань оприлюднені на сайті ЧНУ: https://www.chnu.edu.ua/media/jwcjphqm/101_-_programma-asp.pdf. Для вступників з дипломом магістра/спеціаліста з іншої галузі знань можуть бути призначені додаткові вступні випробування <https://www.chnu.edu.ua/media/bfwhacgr/101-ekolohiia-dodatkovyi-ispyt.pdf>. Вступні випробування проводяться предметними комісіями https://www.chnu.edu.ua/media/i3blf1b4/37-asp-ta-43-asp_-_sklad-fakhovykh-komisii_2024.pdf

Комісія допуску до вступних випробувань є успішна здача ЄВІ з оцінкою за тест з іноземної мови не менше ніж 130 б. (2023) або не менше, ніж 100 б. (2024) та за ТЗНК не менше ніж 160 б.

Вступний іспит проводиться у формі тестування на платформі Moodle - 40 питань різних рівнів складності. Максимальна кількість балів на вступному іспиті 200. Обрахування здійснюється автоматично системою. Вступний іспит вважається складеним за умови отримання абітурієнтом не менше 100 балів, що відповідає нижній межі оцінки задовільного рівня.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання і кваліфікацій, отриманих на інших ОП, регулюється «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ» <https://www.chnu.edu.ua/media/sbjpqmbc/polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-2024.pdf>

Зокрема, п. 3 «Визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЗВО-партнері», пп. 3.1 гарантує, що ЧНУ визнає еквівалентними і перезараховує результати навчання здобувача вищої освіти у ЗВО-партнері.

Аналогічне зобов'язання зафіксоване в п.3.11 «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора

філософії у ЧНУ» <https://www.chnu.edu.ua/media/42idlj3/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii.pdf>, де зазначено, що ЧНУ в установленому ним порядку, може прийняти рішення про визнання набутих аспірантом (здобувачем) в іншому закладі компетентностей, здобутих результатів навчання, кредитів ЄКТС, передбачених освітньо-науковою програмою та визначити академічну різницю (у разі потреби). Механізм переведення, відрахування, переривання навчання, поновлення та перезарахування ПРН аспірантам визначає «Положення про порядок переведення, відрахування, переривання навчання, поновлення та перезарахування програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» <https://www.chnu.edu.ua/media/jsqrlrz3/polozhennia-pro-perevedennia-vidrakhuvannia-pereryvannia-navch-ponovlennia-doktora-filosofii.pdf>.

Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності)

Прикладів застосування вказаних правил стосовно освітньо-наукової програми за спеціальністю 101 Екологія у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича впродовж звітного періоду не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в неформальній та/або інформальній освіті? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті в ЧНУ регулює «Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» <https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>.

У документі визначено поняття «неформальна освіта» та «інформальна освіта», а також наведено організацію та процедуру визнання в ЧНУ результатів неформального або інформального навчання, що поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти. Загальний обсяг ОК освітньої програми, що зараховуються здобувачу освіти не може перевищувати 25% від загального обсягу по конкретній ОП. Визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті використовується для реалізації академічних прав заявника (зарахування певних освітніх компонентів ОП, окремих видів навчальної роботи в межах певних освітніх компонентів ОП, формування індивідуальної освітньої траєкторії).

Документи, що регламентують визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, розміщені на сайті Університету.

Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання отриманих у неформальній та/або інформальній освіті

Випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, при реалізації ОНП «Екологія» не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, що освітній процес на освітній програмі відповідає вимогам законодавства (наведіть посилання на відповідні документи). Яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання на ОП сприяють досягненню мети та програмних результатів навчання?

Освітній процес на ОНП регламентується «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії...» <https://www.chnu.edu.ua/media/42idlj3/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii.pdf> та «Положенням про організацію освітнього процесу...» <https://www.chnu.edu.ua/media/mp1hio45/polozhennia-pro-osvitnii-protses.pdf>, які розроблені відповідно до норм чинного законодавства.

Методи, засоби та технології спрямовані на здобуття глибоких знань, навичок дослідження та критичного мислення, конкретизовані в РП і відповідають вимогам особистісно зорієнтованого підходу і принципам академічної свободи. Для досягнення мети та РН викладачі обирають методи: інноваційні технології і проблемний підхід (проблемні лекції, семінари-дискусії, мозковий штурм, кейс-методи, колаборативне навчання, дослідницько-пошукові (ситуаційні задачі, складання кейсів, есе), самостійна робота (пошук і огляд наукової літератури, обрання дизайну дослідження, статистичного опрацювання результатів досліджень, тощо); засоби і технології: навчально-методичні матеріали з дисциплін; електронні бібліотеки та архіви; сучасні лабораторії і обладнання для проведення експериментів та збору даних; статистичні пакети, системи для обробки і візуалізації великих обсягів даних, ГІС. Все це спрямовано на підтримання дослідницької діяльності, розвиток аналітичних навичок і підвищення наукової компетентності.

Продемонструйте, яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентрований підхід передбачає активне включення студентів в освітню діяльність на засадах рівноправного партнерства, спрямованих на розвиток їх критичного мислення, формування позитивної мотивації та особистісно-

професійного саморозвитку. «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://www.chnu.edu.ua/media/032exesg/polozhennia-szyavo.pdf>) визначає студентоцентроване навчання провідною технологією навчання здобувачів вищої освіти в університеті.

У ЧНУ забезпечена можливість вибору форми навчання (очна (денна/вечірня), заочна), забезпечення умов реалізації права вільного вибору дисциплін і формування індивідуальної освітньої і наукової траєкторії розвитку аспіранта регламентоване «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЧНУ імені Юрія Федьковича».

Здобувачі беруть безпосередню участь в обговоренні та оновленні ОНП (<http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/ecology/ogoloshennia/obgovorennia-osvitno-naukovoyi-programi-pidgotovki-ekologiiia>), входять до складу проєктної групи. Мають вільний доступ до користування комп'ютерами та Інтернетом за допомогою Wi-Fi та мережі EDUROAM. За результатами анонімних опитувань більшість студентів задоволені методами навчання і викладання на ОП <https://www.chnu.edu.ua/media/iw3fbprc/np-ekolohiia.pdf>.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів, засобів та технологій навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Гарантування академічних свобод учасників навчально-освітнього та науково-інноваційного процесів є основним принципом діяльності університету і зазначено у Статуті (<https://www.chnu.edu.ua/media/q2nfmjke/statut-2022-mon.pdf>). Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ» (<https://www.chnu.edu.ua/media/mp1hio45/polozhennia-pro-osvitnii-protses.pdf>) науково-педагогічні працівники мають право обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість навчання. Місце і значення навчальної дисципліни, її загальний зміст та вимоги до знань і вмінь визначаються робочою програмою, яка є нормативним документом ЗВО і містить виклад конкретного змісту дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення (зокрема методи навчання та викладання) та їх обсяг. Академічна свобода здобувачів вищої освіти досягається через їх права самостійно визначатися з вибірковими дисциплінами, тематикою індивідуальних завдань, вибору теми дисертаційного дослідження, участю в наукових гуртках та професійних наукових товариствах. Здобувачі ОП можуть реалізувати академічну свободу через участь у наукових конференціях, конкурсах наукових робіт, грантах; мають право на академічну мобільність, у тому числі й міжнародну, можливість оформлення індивідуального графіка навчання. Свобода навчання забезпечується застосуванням різноманітних форм електронного, дистанційного, змішаного навчання і самонавчання, що дозволяє поєднувати навчання з роботою.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів

Інформація учасникам освітнього процесу щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання, політику у межах окремих освітніх компонентів ОНП надається викладачем на першому занятті і представлена у силабусі та робочій програмі. Силабуси та робочі програми усіх ОК (як обов'язкових, так і вибіркових) розміщені у вільному доступі на сторінці кафедри (<https://ecology.chnu.edu.ua/diialnist/navchalna-robota/101-ekolohiia-phd/>). На сайті ЧНУ висвітлено інформацію про основні засади організації освітнього процесу (<https://www.chnu.edu.ua/navchannia/dlia-studentiv/hrafik-osvitnoho-protsesu-rozklad/>), на сайті аспірантури розміщений розклад занять (<https://www.chnu.edu.ua/media/2yzdoxeo/101-ekolohiia.pdf>), заліків та іспитів (<https://www.chnu.edu.ua/media/qeldnwwq/101-ekolohiia.pdf>).

Комунікація викладача з кожним аспірантом забезпечується індивідуальним спілкуванням через корпоративну пошту та месенджери, відео-зустрічі у Google Meet, Zoom. Впродовж семестру викладачі інформують здобувачів освіти про результати поточної успішності з дотриманням норм академічної етики. Це сприяє об'єктивності, систематичності та системності, прозорості оцінювання, стимулює аспірантів до вчасного виконання навчальних завдань. Графіки консультацій озвучуються викладачами дисциплін на першому занятті під час ознайомлення з робочою програмою.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

В ОНП передбачено нерозривність процесів навчання та науково-дослідницької роботи здобувачів. В освітній складовій дисципліни «Філософія та методологія науки», «Академічне письмо і риторика іншомовного спілкування», «Організація наукової діяльності», «Інструменти і технології аналізу екологічних даних» формують компетенції, необхідні для успішної наукової роботи. Виконання рефератів, презентацій, індивідуальних науково-дослідних завдань з навчальних дисциплін наближені до тематики наукового дослідження. Також у навчальному плані аспіранта передбачено наскрізне виконання дослідної роботи за темою дисертації. Скорочення терміну освітньої складової з 2-х років на 1 рік навчання (редакція ОНП 2017 р.) дозволило суттєво збільшити кількість часу на виконання власного наукового дослідження.

Аспіранти беруть участь у виконанні науково-дослідної роботи кафедри (кафедральна тема «Оцінка екосистемних послуг і асоційованих факторів ризику на градієнтах ландшафтних умов у цілях сталого розвитку» (№ державної реєстрації: 0121U105597), держбюджетна тема «Моніторинг і оптимізація екосистемних послуг в умовах деструктивних агровиробничих впливів на засадах концепції соціоекологічної системи» (№ державної реєстрації: 0122U001217)). Результати науково-дослідних досліджень аспіранти мають можливість безкоштовно публікувати у журналі «Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи)» (<https://doi.org/10.31861/biosystems2022.01.045>; <https://doi.org/10.31861/biosystems2023.01.052>; <https://doi.org/10.31861/biosystems2022.02.155>; <https://doi.org/10.31861/biosystems2024.01.098>). Крім того, публікують результати досліджень у фахових вітчизняних і закордонних виданнях, матеріалах низки конференцій (<https://ecology.chnu.edu.ua/diialnist/publikatsii-kafedry/>). Наукові результати, отримані здобувачами під час навчання в аспірантурі, знаходять практичне впровадження як у навчальному процесі ЗВО, так і на підприємствах, в

установах та організаціях, що працюють у сфері сталого екобезпечного природокористування. Цьому сприяє активна співпраця з низкою стейкхолдерів, з якими кафедра підтримує контакти в рамках укладених договорів. Практичне впровадження наукових результатів здобувачів підтверджується відповідними актами (https://drive.google.com/drive/folders/1eqDh6ZyqOosG3S9wSfvk5yooK_1Px-Vk?usp=drive_link). У ЧНУ функціонує Рада молодих учених (<https://www.chnu.edu.ua/nauka/pov-iazani-pidrozdzily/rada-molodykh-vchenykh/>), яка організовує проведення конференцій, конкурсів, олімпіад тощо; узагальнює досвід організації науково-дослідної роботи аспірантів та рекомендує шляхи вдосконалення її форм та методів; сприяє залученню молоді до науково-дослідної роботи та забезпечує участь аспірантів в наукових заходах інших ЗВО та наукових установ.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновленню змісту ОК сприяють активна наукова діяльність викладачів, співпраця з науковими установами України та за кордоном, проходження стажувань, участь у конференціях, семінарах та тренінгах. Зокрема, йдеться про освоєння новітніх технологій як у проведенні досліджень, так і в процесі викладання. Регулярний перегляд і вдосконалення змісту навчальних дисциплін передбачені «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ» (<https://www.chnu.edu.ua/media/032exesg/polozhennia-szyavo.pdf>) і здійснюється на початку навчального року з метою встановлення їх відповідності вимогам часу, потребам ринку праці, діючим нормативам та законодавству в галузі. Колектив кафедри бере активну участь у грантах і проектах. Напрацювання у міжнародному моніторингу втрат бджолиних колоній під егідою COLOSS (10 років) включені до ОК «Організація наукової діяльності: наукова діяльність у міжнародному вимірі» та БК «Моніторинг втрат бджолиних колоній», «Проектна діяльність в університетах»; участь у міжнародному проекті «RestPoll: Відновлення середовищ існування запилювачів у європейських агроландшафтах на основі мультипартиципативного підходу за рамковою програмою ЄС «Horizon Europe» (2023-2027 рр.) - до БК «Теоретичні та практичні аспекти збереження запилювачів». За результатами докторської дисертації Жук А.В. здійснено оновлення змісту робочих програм ОК «Інструменти і технології аналізу екологічних даних», низки вибіркового дисциплін: «Ключові драйвери/рушії реалізації екосистемних послуг», «Ландшафтний підхід у вирішенні екологічних проблем», «Екологічна оптимізація агроландшафтів і урбоєкосистем». Гостьові лекції за участі запрошених стейкхолдерів також сприяють оновленню окремих ОК, формуючи комплексний погляд на екологічні проблеми та способи їх вирішення. Наприклад, завідувач кафедри загальної та прикладної екології і зоології ЗНУ проф. Рильський О.Ф. «Біологічна доочистка стічних вод» (2022) <http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/ecology/novini/profesor-zaporizkogo-natsionalnogo-universitetu-vistupiv-na-naukovomu-seminari-kafedri-ekologiyi-ta-biomonitoringu>; професор Шведського університету с.-г.н. Ангельстам П. «Learning Landscape Approach through Evaluation: Opportunities for Pan-European Long-Term Socio-Ecological Research» (2019) (<http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/ecology/novini/tizhden-ekologiyi-daidzhest-osnovnih-podii>). Зміни і доповнення, які вносяться до змісту і структури освітніх компонентів, розглядаються на засіданнях кафедри і затверджуються методичною радою ННІБХБ перед початком нового навчального року.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтеграція учасників освітнього процесу ЧНУ у міжнародне дослідницьке співтовариство задекларовано в Стратегічному плані розвитку на 2025-2029 рр. та Стратегії інтернаціоналізації ЧНУ. У ЧНУ укладено угоди про співпрацю з понад 200 університетами та науковими інститутами Європи та світу. У рамках програми ERASMUS+ ЧНУ співпрацює з понад 40 університетами <https://www.chnu.edu.ua/mizhnarodna-diialnist/zakordonni-partnery/erasmusplus/>. Інтернаціоналізація на ОНП здійснюється різними шляхами: міжнародне стажування (проф. Руденко С.С., Університет м. Грац, Австрія, 2018; Жук А.В., Університет Палацького, Чехія, 2019; проф. Федоряк М.М., Університет Гронінгена, Нідерланди, 2022); міжнародні проекти і гранти (Федоряк М.М., проект «Оптимізація аналізу та навчання задля сталих ландшафтів», Швеція, Норвегія, 2022; Жук А.В., Міжнародний виїзний воркшоп, Румунія, 2018); редколегії міжнародних журналів (Федоряк М.М., International journal of ecosystems and ecology science (IJEES), International Scientific Editorial Board <https://www.ijeess.net/page-5-Editor-in-Chief.html>; Land (специальний випуск Special Issue on Diversifying Forest Landscape Management Approaches) https://www.mdpi.com/journal/land/special_issues/diversifying_forest_landscapes <https://www.scopus.com/sourceid/21100811521>). За результатами міжнародної діяльності оновлено зміст нормативних і вибіркового ОК. ЧНУ має доступ до: Cambridge University Press, Web of Science, Scopus, Statista, EBSCO.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Яким чином форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому?

Контрольні заходи передбачають здійснення поточного і підсумкового контролю (освітня складова підготовки), проміжну та щорічну атестацію відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу...» <https://www.chnu.edu.ua/media/mp1hio45/polozhennia-pro-osvitnii-protses.pdf> та «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/42idlnj3/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity>

stupenia-doktora-filosofii.pdf. Форми контролю (усний та письмовий, що включає тестовий) і система оцінювання рівня знань визначаються робочою програмою навчальної дисципліни, зазначені в силабусі і доводяться до відома аспірантів на першому занятті. У процесі застосування контрольних заходів викладачами різних навчальних дисциплін використовуються наступні форми контролю: експрес-опитування, усне опитування, захист есе; поточне тестування, проміжний та підсумковий тестовий контроль; написання та захист проєктів, захист звітів за результатами асистентської практики, оцінка проєктів, розробка та представлення мультимедійних презентацій, аналіз презентацій, оцінювання матеріалів, використаних для розробки план-конспекту заняття за визначеною темою та його проведення. З метою формування автономності аспіранта, значна частина завдань виконується самостійно.

Форма семестрового підсумкового контролю (іспит/залік) визначається навчальним планом до ОНП «Екологія». Науково-педагогічні працівники мають можливість вибору заходів поточного контролю протягом навчального семестру, що відображено у відповідній робочій програмі ОК. Контроль за вибором відповідних заходів в програмі навчальної дисципліни здійснює гарант освітньо-наукової програми.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Питання форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання регламентуються «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». <https://www.chnu.edu.ua/media/42idlj3/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii.pdf>

Аспірант має можливість ознайомитися з критеріями оцінювання та контрольними заходами в робочих програмах, силабусах навчальних дисциплін, які розміщуються у вільному доступі на відповідній сторінці сайту кафедри <https://ecology.chnu.edu.ua/diialnist/navchalna-robota/101-ekolohiia-phd/>. Крім того основна інформація наводиться аспірантам на першому занятті вивчення кожної дисципліни. Система оцінювання в Університеті передбачає накопичення балів під час теоретичного і практичного навчання та здійснюється за 100-бальною університетською шкалою, яка переводиться у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і шкалу ЄКТС («А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F») за відповідною шкалою переводу. Для іспитів: А - відмінно (90-100 балів), В - добре (80-89 балів), С - добре (70-79 балів), D - задовільно (60-69 балів), E - задовільно (50-59 балів), FX - незадовільно (35-49 бали), F - незадовільно (1-34 бали); для заліків: зараховано (A, B, C, D, E) та незараховано (FX, F).

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти?

У «Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/42idlj3/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii.pdf> зазначається про обов'язок викладача на першому занятті довести до аспірантів загальний огляд та особливості вивчення навчальної дисципліни, огляд програми навчальної дисципліни, в т.ч. графік та форми контрольних заходів під час вивчення дисципліни, а також критерії оцінювання. Інформація про форми контрольних заходів під час вивчення навчальної дисципліни доступна для самостійного ознайомлення на сторінці кафедри <https://ecology.chnu.edu.ua/diialnist/navchalna-robota/101-ekolohiia-phd/> в навчальному плані, робочій програмі, силабусі.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)? Продемонструйте, що результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Згідно зі Стандартом вищої освіти України третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 101-Екологія <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/12/24/101-Ekolohiya-dokt.filos.pdf> атестації здобувачів ступеня доктора філософії з екології здійснюється у формі публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій раді і завершується отриманням диплома доктора філософії. Обов'язковою умовою допуску до захисту є виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Процес атестації регламентується «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії» <https://www.chnu.edu.ua/media/hzld51f/polozhennia-pro-atestatsiiu-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii.pdf>. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації відповідно до Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича http://library.chnu.edu.ua/res//library/services/antiplagiarism/docs/polozhennya_pro_zapobihannya_plahiatu_240902.pdf. Дисертаційна робота та відповідні інформаційні матеріали повинні бути оприлюднені на офіційному сайті та/або у репозитарії університету.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється «Положенням про контроль та систему оцінювання результатів навчання здобувачів...» https://www.chnu.edu.ua/media/geupxdun/polozhennia-pro-kontrol-i-systemu-otsiniuvannia_2020.pdf та «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії», які розміщені у вільному доступі на офіційному сайті Університету. У наведених документах зазначені види та форми контролю, їх методичне забезпечення. Оцінювання результатів навчання відбувається через контрольні заходи, які

включають поточний і підсумковий контроль (освітня складова підготовки), проміжну і щорічну атестацію (наукова складова).

Контрольні заходи проводяться відповідно до графіку та робочої програми навчальної дисципліни. Оцінювання захисту асистентської педагогічної практики відбувається відповідно до «Положення про педагогічну (асистентську) практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» (<https://www.chnu.edu.ua/media/osglw4gb/polozhennia-pro-pedahohichnu-asystentsku-praktyku-doktor-filosofii.pdf>) на засіданні кафедри.

Яким чином процедури проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів забезпечуються «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» і рівними умовами для всіх здобувачів, відкритістю інформації про ці умови, єдиними критеріями оцінювання, застосуванням комп'ютерного тестування.

Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів прописані у «Положенні про засади безконфліктних комунікацій...» <https://www.chnu.edu.ua/media/gqdpotox/polozhennia-pro-zasady-bezkonfliktnykh-komunikatsii-ta-vrehuliuvannia-sporiv-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-u-chnivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriiia-fedkovycha.pdf>, «Правилах академічної доброчесності у ЧНУ» <https://www.chnu.edu.ua/media/fdudo3f4/pravyla-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>, «Етичному кодексі ЧНУ» <https://www.chnu.edu.ua/media/xe1lulcg/etychnyi-kodeks-chnivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>.

Врегулювання конфлікту інтересів здійснюється комісією з питань етики та академічної доброчесності ННІБХБ <https://nnibhb.chnu.edu.ua/institut/etychna-komisiia/>, комісією Вченої ради ЧНУ з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту відповідно до Положення https://www.chnu.edu.ua/media/nsvhkbbo/komisiia_akademichna-dobrochesnist_2023.pdf. Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачами, а також конфліктів інтересів за період реалізації ОП не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у ЧНУ» здобувачам, які одержали під час семестрового контролю незадовільні оцінки (FX, F), дозволяється ліквідувати академічну заборгованість у визначені терміни до початку наступного навчального семестру.

Відповідно до «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» графік ліквідації академічної заборгованості формує завідувач аспірантури на підставі результатів семестрового контролю аспірантів з кожної спеціальності. Графік ліквідації академічної заборгованості затверджує перший проректор.

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яку створює директор навчально-наукового інституту. Якщо здобувач під час складання екзамену комісії отримав незадовільну оцінку (FX, F), то він відраховується з університету або залишається на повторний курс. Рішення комісії є остаточним.

Відрахування, поновлення та переведення аспірантів здійснюється відповідно до Положення про порядок переведення, відрахування, переривання навчання, поновлення та перезарахування...

<https://www.chnu.edu.ua/media/jsqrlrz3/polozhennia-pro-perevedennia-vidrakhuvannia-pereryvannia-navch-ponovlennia-doktora-filosofii.pdf>

Випадків повторного проходження контрольних заходів серед здобувачів за час реалізації ОП не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Відповідно до «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» аспіранти (здобувачі) можуть оскаржити оцінку, отриману під час проведення контрольних заходів в апеляційній комісії. Створення апеляційної комісії та принципи її роботи регулюються Положенням про апеляцію на результати підсумкового контролю знань студентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/hofnofgh/polozhennia-pro-apeliatsiiu.pdf>.

Якщо в результаті розгляду апеляції апеляційна комісія ухвалює рішення про зміну попередніх результатів підсумкового контролю, нова оцінка знань здобувача виставляється за національною та шкалою ЕКТС в протоколі апеляційної комісії, а потім виправляється в екзаменаційній роботі, у відомості підсумкового контролю знань і заноситься до Журналу реєстрації апеляцій. Рішення апеляційної комісії є остаточним та оскарженню не підлягає. Випадків оскарження здобувачами контрольних заходів за час реалізації ОП не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

У Статуті ЧНУ задеклароване дотримання академічної доброчесності усіма членами академічної спільноти університету. На сайті університету є розділ Академічна доброчесність, в якому розміщена інформація про документи, якими керуються при провадженні в університеті діяльності, спрямованої на дотримання академічної доброчесності, а саме: «Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»; «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»; «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія

Федьковича»; «Положення про постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради ЧНУ». Інформація про склад етичних комісій структурних підрозділів, що складені із представників кафедр та членів студпарламенту, розміщена на відповідній сторінці університету, а також сторінці Етична комісія на сайті навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності? Вкажіть посилання на репозиторій ЗВО, що містить кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти ОП

При Вченій раді Університету створено постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту ЧНУ, висновки якої враховуються при зарахуванні персоналу на наукові посади, наданні рекомендацій на присудження вчених звань.

Принципи академічної доброчесності викладені у нормативному документі «Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» та «Положенні про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича».

Основним технологічним інструментом, направленим на протидію порушенням академічної доброчесності, є використання спеціальних програмних засобів для перевірки наукових праць, навчально-методичних видань, курсових та кваліфікаційних робіт на наявність заповзичень. Антиплагіатну перевірку також проходять усі публікації аспірантів у наукових фахових виданнях університету.

До 2023/2024 н.р. Університет здійснював перевірки наукових праць та кваліфікаційних робіт на наявність співпадінь тексту за допомогою сервісу UNICHECK, у 2024/2025 н. р. використовує у тестовому режимі одразу дві антиплагіатні системи - StrikePlagiarism та Turnitin з метою вибору оптимального рішення.

На кафедрі є відповідальна особа за технічну перевірку наукових робіт, що співпрацює із адміністратором системи Turnitin в ЧНУ. Кожен викладач чи здобувач освіти має можливість самостійно здійснити перевірку через персональний акаунт в Turnitin.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича є учасником проєкту AcademIQ «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти», який реалізується Американськими радами з міжнародної освіти спільно з МОН України, НАЗЯВО та Посольством США в Україні. В університеті функціонує постійна комісія з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту ЧНУ, яка популяризує принципи академічної доброчесності серед університетської спільноти. В університеті щороку складається План заходів з популяризації академічної доброчесності <https://www.chnu.edu.ua/media/zrdpdgeg/zakhody-z-populiaryzatsii-ad-u-2024.pdf>. Крім загальноуніверситетських заходів на кафедрі екології та біомоніторингу періодично проводяться науково-методичні семінари та інші заходи щодо популяризації академічної доброчесності для викладачів та здобувачів усіх освітніх рівнів, в тому числі і аспірантів (здобувачів) вищої освіти ступеня доктора філософії, наприклад <http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/ecology/novini/naukovo-metodichnii-seminar-akademichna-dobrochesnist-ta-plagiat>.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

В університеті функціонує постійна комісія з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради ЧНУ, а також Етичні комісії структурних підрозділів (зокрема, Етична комісія ННІБХБ). До компетенції даної комісії підтвердження чи спростування факту порушення членом університетської спільноти правил академічної доброчесності. Формою роботи Комісії є відкриті засідання та прийняття рішення простою більшістю присутніх. Надалі рішення Комісії вручається особі, щодо якої воно виносилося, надається адміністрації університету для вжиття необхідних заходів та оприлюднюється на веб-сайті університету. На ОП, що акредитується, випадків порушення академічної доброчесності не зафіксовано.

6. Людські ресурси

Продемонструйте, що викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Проведення занять з навчальних дисциплін здійснюється НПП, які мають науковий ступінь та вчене звання (100 %), з них 83,3% мають науковий ступінь доктора наук та 50% вчене звання професора. Всі НПП мають відповідну кваліфікацію, науковий та методичний доробок, професійний досвід для забезпечення відповідних ОК (табл.2).

Відповідність п. 38 ЛУ: Федоряк М. (1,3,4,6,7,8,9,10,11,13,14,15,19,20), Жук А. (1,3,4,5,8,10,12,14,15,19), Мудра О. (1,3,4,10,12,14,19,20), Федірчик Т. (1,3,4,6,7,8,9,10,12), Галушка З. (1,3,4,6,7,8,9,10,11,12,19), Рупташ О. (4,7,8,11,12,13,19).

Науковий ступінь д.н.: 03.00.16-Екологія: Федоряк М., Жук А.; 13.00.04-Теорія і методика професійної освіти: Федірчик Т.; 08.00.01-Економічна теорія та історія економічної думки: Галушка З.; 09.00.09-Філософія науки: Рупташ О.

Члени Спецрад ЧНУ: К 76.051.12–Галушка З., Д 76.051.08–Рупташ О.

Члени редколегій видань:

Федоряк М. Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи); Український гідрометеорологічний журнал; International journal of ecosystems and ecology science (IJEES); International Scientific Editorial Board; Land (спецвипуск Special Issue on Diversifying Forest Landscape Management Approaches). Федірчик Т. Педагогічна освіта: теорія і практика, Гірська школа Українських Карпат.

НПП-члени комісій, ГО, журі:

Федоряк М. - член НМК 6 з біології, природничих наук та математики МОН України, 101 Екологія; член секції 9 «Охорона навколишнього середовища» Наукової ради МОН; Міжнародний експерт у групі, що проводить оцінку програми підготовки докторів філософії, домен Екологія, Науки про довкілля Бухарестського університету. Реєстр міжнародних оцінювачів ARACIS (Румунське агентство із забезпечення якості вищої освіти). Федірчик Т. - член Колегії Управління ДСЯО в Чернівецькій обл.; Рупташ О. - член ГО Центр громадської активності «Синергія»; Мудра О. - член асоціацій: IATEFL Ukraine; Online Teacher Community, Ukraine ESP Group; Галушка З. - член Української Асоціації з розвитку менеджменту та бізнес-освіти;

Проектна та грантова діяльність НПП:

Федоряк М. - керівник гранту HORIZON із проектом RestPoll: Restoring Pollinator habitats across European agricultural landscapes based on multi-actor participatory approaches, 2024 р.; керівник проекту «Збереження біорізноманіття: знати і діяти. Програма неформальної освіти для підлітків», фінансованого Посольством Фінляндії в Україні, 2021-2022 р.; з 2014 р. - національний координатор Міжнародного моніторингу зимових втрат бджолиних колоній під егідою міжнародної асоціації COLOSS. Жук А. - грант HORIZON за проектом RestPoll, 2024; Мудра О. - проект LATILL (2022-2024); Федірчик Т. - проекти із проблем забезпечення якості ВО та акредитацій (вивчення досвіду Фінляндії, Португалії, Словаччини, США, Польщі).

Продемонструйте, що процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

До реалізації ОНП залучені викладачі з відповідним рівнем професіоналізму, обрані на конкурсній основі, відповідно до Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад у ЧНУ

<https://www.chnu.edu.ua/media/4cihxzdb/pro-provedennia-konkursu-na-zamishchennia-vakantnykh-posad.pdf>

Конкурсний відбір відбувається за такими професійними критеріями: відповідність диплому претендента даній ОНП та ОК, які він буде забезпечувати; наявність відповідного наукового ступеня, вченого звання; досвід науково-педагогічної або практичної діяльності; наявність навчально-методичних праць, які відповідають змісту ОК; наявність наукових публікацій, які відповідають предметній області ОНП; наявність сертифікатів про проходження стажування та підвищення кваліфікації; відповідність результатів науково-педагогічної діяльності вимогам п.38 Ліцензійних умов. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, об'єктивності, неупередженого ставлення до кандидатів. У межах конкурсного відбору викладачі проводять відкриті заняття, звітують на засіданні кафедри про досягнення та перспективи розвитку, де ухвалюються відповідні клопотання до Вченої ради інституту/університету щодо рекомендації на зайняття вакантної посади. Рішення приймаються за результатами таємного голосування. У випадку завершення дії контракту, викладач звітує на засіданні кафедри, далі рішення приймається Вченою радою інституту, кінцеве рішення - за керівництвом університету.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

До реалізації навчального процесу на ОНП неодноразово залучалися професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців. Перш за все, під час розроблення, обговорення, рецензування й оновлення ОНП

<https://ecology.chnu.edu.ua/diialnist/navchalna-robota/101-ekolohiia-phd/>; консультацій і відгуків роботодавців щодо можливостей розвитку спеціальності; залучення до проведення гостьових лекцій (завідувач кафедри загальної та прикладної екології і зоології ЗНУ проф. Рильський О.Ф. «Біологічна доочистка стічних вод» (2022р.) <http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/ecology/novini/profesor-zaporizkogo-natsionalnogo-universitetu-vistupiv-na-naukovomu-seminari-kafedri-ekologiyi-ta-biomonitoringu> і професор Шведського університету с.-г. н. Ангельстам П. «Learning Landscape Approach through Evaluation: Opportunities for Pan-European Long-Term Socio-Ecological Research» (2019р.) <http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/ecology/novini/tizhden-ekologiyi-daidzhest-osnovnih-podii>); в межах програми національної мобільності (угода з Національним транспортним університетом, 2023 р.) https://drive.google.com/file/d/14qc06VjJ5hRrjok5-GtDo2tqkcpoFAD/view?usp=drive_link.

Яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Згідно з «Положенням про підвищення кваліфікації НПП ЧНУ»

(<https://www.chnu.edu.ua/media/vtspf2tp/polozhennia-pro-pidvyshchennia-kvalifikatsii-npp.pdf>), викладачі можуть підвищувати кваліфікацію та проходити стажування у провідних наукових та освітньо-наукових установах, організаціях України та зарубіжжя. Підвищення кваліфікації НПП здійснюється через програми академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіту, здобуття наукового ступеня тощо. В ЧНУ створено умови для здійснення академічної мобільності за програмами Еразмус+. Так, проф. Федоряк М.М. стажувалася у Карл Франц Університеті (Грац) в Австрії у рамках гранту проекту IANUS (Erasmus Mundus, 01.05.-31.05.14 р.). Участь у міжнародних проектах і грантових програмах, проф. Федоряк М.М. з 2014 р. - національний координатор Міжнародного моніторингу зимових втрат бджолиних колоній під егідою міжнародної асоціації COLOSS, а з 2022 р. - координатор від ЧНУ за програмою Horizon Europe—Restoring Pollinator habitats in Europe. Підтримується прагнення викладачів до підвищення рівня володіння іноземною мовою, Жук А.В. у 2021 р. отримала мовний

сертифікат APTIS рівня С від Британської Ради (<http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/ecology/novini/vikladachi-kafedri-ekologiyi-otrimali-sertifikati-aptis-rivnia-s>). Викладачі кафедри проходили численні курси (у тому числі онлайн) підвищення викладацької майстерності у вітчизняних установах і закладах та за кордоном: <https://docs.google.com/document/d/1kFSYt-jxcXaKoKTADtMlp9GNfnlJgmte/edit>

Наведіть конкретні приклади заохочення розвитку викладацької майстерності

У ЧНУ заохочення до розвитку викладацької майстерності НПП регулюється Положеннями про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ, <https://www.chnu.edu.ua/media/032exesg/polozhennia-szyavo.pdf>, про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників ЧНУ, <https://www.chnu.edu.ua/media/vtspf2tp/polozhennia-pro-pidvyshchennia-kvalifikatsii-npp.pdf>. Досягнення в професійній діяльності окремих НПП ЧНУ визначається за результатами рейтингового оцінювання їх наукової, навчально-педагогічної та виховної діяльності, яким передбачено матеріальне стимулювання викладачів з високим рейтингом відповідно до «Положення про рейтинг ...» (<https://www.chnu.edu.ua/media/t3vjkhgu/polozhennia-pro-reitynh-vykladachiv.pdf>). Розроблено окремі рейтингові анкети для асистентів, доцентів і професорів: <https://www.chnu.edu.ua/nauka/naukovi-informatsiini-resursy/suprovid-naukovoii-diialnosti/>. Колективним договором університету згідно з рейтинговим оцінюванням передбачені надбавки за високі досягнення у праці, за творчі і трудові досягнення, використання у викладацькій та виховній діяльності сучасних методів. Окрім того, відбувається рейтингове оцінювання кафедр, за результатами якого співробітникам відповідних кафедр нараховуються надбавки до посадового окладу: <https://www.chnu.edu.ua/media/oern343m/polozhennia-pro-reitynh-kafedr.pdf>. НПП, які досягли високих результатів у своїй професійній діяльності, нагороджуються грамотами та подяками різного рівня.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином навчально-методичне забезпечення, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) ОП забезпечують досягнення визначених ОП мети та програмних результатів навчання

Досягненню цілей і ПРН на ОНП сприяють навчально-методичне забезпечення, фінансові та матеріально-технічні ресурси ЧНУ. До всіх ОК розроблені силабуси, робочі програми, методичні рекомендації, тощо. Для проведення навчального процесу задіяні лабораторії кафедри та інших підрозділів ННІБХБ; 4 лекційних аудиторії з підключенням до інтернету, мультимедійними проекторами, інтерактивною дошкою, фліпчартом. Матеріально-технічна база кафедри оновлюється за рахунок наукових грантів. Зокрема, за сприяння Програми TEMPUS IV Project EcoBru відкритий комп'ютерний клас, оснащений 17 ноутбуками, 5 планшетами-трансформерами, мультифункціональним принтером, мультимедійним проектором, Wi-Fi роутером і стереоскопічним мікроскопом (Konus Crystal-Pro) з цифровою камерою. З 2023 р. на кафедрі функціонує автоматизована станція громадського моніторингу за якістю атмосферного повітря. В ННІБХБ функціонує 3 комп'ютерних класи (з системою EDUROAM), фонди наукової бібліотеки ЧНУ ім. Ю. Федьковича з 3 млн екз. друкованих і електронних видань. Наукова бібліотека ЧНУ надає доступ до Cambridge University Press, Web of Science, Scopus, ScienceDirect, Springer Nature, EBSCO, JSTOR Archive Journals, Statista (http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/02infres/07purch_db); на 2021 р. у локальній мережі ЧНУ відкритий доступ до повнотекстової бази даних компанії Elsevier – ScienceDirect, а з 2023 року продовжено безкоштовний доступ до повнотекстових електронних ресурсів в межах проєкту Research4Life.

Продемонструйте, яким чином заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Згідно положень про організацію освітнього процесу в ЧНУ та про підготовку здобувачів ВО ступеня доктора філософії <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvityi-stupenia-doktora-filosofii/>, здобувачі мають доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних, фахової консультаційної підтримки, належного технічного оснащення аудиторного фонду та гуртожитків. Здобувачі забезпечуються правом на академічну мобільність, наукове стажування, на трудову діяльність у позанавчальний час, на доступ до всіх видів науково-технічної інформації, користування культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами закладу ВО у порядку, передбаченому статутом університету, на забезпечення гуртожитком на термін навчання, на участь у науково-дослідних проєктах, конференціях, конкурсах, що проводяться в Україні та за кордоном. У ЧНУ діє Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-naukove-tovarystvo-studentiv-aspirantiv-doktorantiv-i-molodykh-vchenykh-ta-radu-molodykh-vchenykh/> - орган самоврядування, який забезпечує захист їх прав та інтересів, розвиток наукового потенціалу, ознайомлення з найновішими напрямками і методами досліджень, сприяння міжнародній співпраці. Виявлення потреб здобувачів здійснюється через спілкування з науковими керівниками та на засіданнях кафедри.

Опишіть, яким чином освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів ВО регламентовано статутом ЧНУ

<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/statut-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriiia-fedkovycha/> і підтверджується документами про відповідність приміщень санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки, контроль за якими здійснює відділ охорони праці (слідкує за дотриманням вимог нормативно-правових актів з питань охорони праці на робочих місцях). Навчальні приміщення атестовані органами державного нагляду щодо відповідності санітарно-гігієнічним вимогам та дотримання правил пожежної безпеки. З метою недопущення виникнення нестандартних ситуацій в ЧНУ з періодичністю двічі на рік здобувачі освіти проходять інструктажі з техніки безпеки. Запорукою створення безпечного освітнього середовища для ментального здоров'я здобувачів ВО є присутність взаємоповаги та взаємопідтримки у робочому колективі. Особливості створення доброзичливої атмосфери регламентує «Положення про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». Активізувати навчально-виховний процес, зняти напругу і втому дозволяє гумор викладача та його педагогічний такт, які мають прямий вплив на психічне здоров'я здобувачів ВО.

Опишіть, яким чином заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою.

ЧНУ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів третього рівня вищої освіти, які навчаються за ОНП «Екологія».

Освітня підтримка здійснюється через студентоцентрований підхід у процесі навчання; формування індивідуальної освітньої траєкторії завдяки каталогу вибірових дисциплін; навчально-методичне забезпечення освітнього процесу та доступ до нього; тісну взаємодію аспірантів з викладачами та завідувачем аспірантури;

Організаційна підтримка забезпечується через структуровану систему, яка включає: регулярні консультації з науковим керівником; координацію навчання аспірантів завідувачем аспірантури; організацію різних напрямів діяльності кафедри/факультету/університету для професійно-особистісного розвитку здобувачів тощо;

Інформаційна підтримка здійснюється через офіційні сайти ЧНУ/ННІБХБ/кафедри, де висвітлено документи та матеріали нормативно-правової бази щодо ОНП; графік та розклад освітнього процесу, підсумкового контролю; рішень НТР і Вчених рад; новини про події та результати діяльності викладачів і аспірантів, соцмережі інституту та кафедри. Додаткову інформацію щодо участі в конференціях, конкурсах на отримання грантів, підготовки наукових проєктів здобувачі можуть отримати в науково-дослідній частині ЧНУ та відділі міжнародних зв'язків.

Консультативна підтримка відбувається через індивідуальні консультації з науковими керівниками, викладачами, які забезпечують навчання за ОНП (графік консультацій викладачів висвітлено в силабусі кожної дисципліни); зустрічі із гарантом ОНП, завідувачем кафедри, адміністрацією інституту; роз'яснювальну роботу щодо академічної мобільності навчальним і міжнародним відділами ЧНУ; комунікацію з представниками Ради молодих вчених тощо;

Соціальна підтримка проводиться шляхом забезпечення здобувачів, які навчаються за державним замовленням академічною стипендією встановленого розміру. Іногородні аспіранти можуть проживати в гуртожитку ЧНУ. Аспіранти мають право на переведення, академічну відпустку та поновлення відповідно до «Положення про порядок переведення, відрахування, переривання навчання...», мають також можливість проходити стажування та навчання за стипендіальними програмами та грантами за кордоном. Соціальна підтримка здобувачів здійснюється через запровадження пільг для соціально вразливих категорій здобувачів вищої освіти відповідно до «Положення про порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних, а також надання їм соціально-психологічної допомоги».

У ЧНУ функціонує соціально-психологічний центр та медіаційна служба. Службою охорони праці проводяться профілактичні заходи, спрямовані на усунення шкідливих і небезпечних факторів, запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням викладачів і здобувачів ВО.

Відгуки та анкетування аспірантів засвідчують добрий рівень різних видів підтримки здобувачів з боку ЧНУ (<https://ecology.chnu.edu.ua/diialnist/navchalna-robota/101-ekolohiia-phd/>).

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Відповідно до «Статуту ЧНУ» особам з особливими освітніми потребами у разі необхідності гарантовано безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я, зокрема безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних фондів, наукометричних баз даних тощо. У ЧНУ затверджено «Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп, а також надання їм соціально-психологічної допомоги» <https://www.chnu.edu.ua/media/reddo5nf/poriadok-suprovodu-osib-z-invalidnistiu-ta-inshykh-malomobilnykh-hrup-a-takozh-nadannia-im-sotsialno-psykholohichnoi-dopomohy-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universytetu-imeni-yuriiia-fedkovycha.pdf?usp=sharing>. «Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ» передбачає інклюзивне навчання, а саме рівного доступу до якісної освіти здобувачам вищої освіти з особливими потребами через застосування особистісно орієнтованих методів навчання з урахуванням їх індивідуальних особливостей. ЧНУ поступово покращує інфраструктуру для полегшення доступу до навчальних, наукових, соціально-побутових приміщень. Так, для забезпечення спеціального психолого-педагогічного та спортивно-оздоровчого супроводу функціонує соціально-психологічний центр та кафедра фізичної реабілітації, ерготерапії та домедичної допомоги. На ОНП, що акредитується, особи з особливими освітніми потребами не навчалися.

Продемонструйте наявність унормованих антикорупційних політик, процедур реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час

реалізації освітньої програми

В ЧНУ діє Антикорупційна програма на 2023-2025 рр., яка розроблена відповідно до чинного законодавства і відображає політику закладу щодо запобігання і протидії корупції у сфері освітньої та наукової діяльності <https://www.chnu.edu.ua/media/awxcu1lp/antykoriupciina-prohrama-2023-2025.pdf>.

Здобувачі освіти і співробітники мають можливість повідомити про факти порушення антикорупційного законодавства працівниками ЧНУ за наявності обґрунтованого переконання, що інформація є достовірною: на електронну адресу уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції ЧНУ (anticor@chnu.edu.ua); особисто на прийомі уповноваженого; шляхом направлення листа на адресу університету; іншим зручним способом.

Врегулювання конфліктних ситуацій у ЧНУ прописані в Правилах академічної доброчесності

<https://www.chnu.edu.ua/media/fdudo3f4/pravy-la-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>, Положенні про засади

безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу

<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-zasady-bezkonfliktnykh-komunikatsii-ta-vrehuliuvannia-sporiv-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu/>, Етичному кодексі

<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdbsozb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>, Порядок

реагування на випадки булінгу (цькування) у ЧНУ <https://www.chnu.edu.ua/media/wojav2p4/poriadok-reahuvannia-na-vypadky-bulinhu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha.pdf>.

Скарги і звернення учасників освітнього процесу, згідно Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)», розглядаються під час прийому громадян адміністрацією ЧНУ та комісією з трудових спорів. Університетом застосовується медіація як інноваційний метод вирішення конфліктів за підтримки Медіаційної служби, яка діє на базі Навчально-наукової лабораторії медіації, переговорів та арбітражу юридичного факультету <https://www.chnu.edu.ua/universitytet/pry-universyteti/mediatsiina-sluzhba/>. Функціонує соціально-психологічний центр (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/pry-universyteti/sotsialno-psykholohichniy-tsentr/>), фахівці якого займаються проблемами запобігання, розв'язання та профілактики конфліктів, а також надають консультації і здійснюють безкоштовну просвітницьку роботу щодо конфліктних ситуацій. Функцію розгляду конфліктних питань або проявів недоброчесності в навчально-науковому інституті виконує комісія з питань етики та академічної доброчесності, до складу яких входять представники адміністрації, викладачів та здобувачів та здобувачів освіти <https://nnibhb.chnu.edu.ua/instytut/etychna-komisii/>. Випадків корупції, будь-яких видів дискримінації чи сексуальних домагань на ОНП не зафіксовано.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі на своєму вебсайті

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в ЧНУ регулюються:

«Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/zhsdtojf/polozhennia-pro-rozroblennia-ta-realizatsiiu-osvitnikh-prohram-chnu.pdf>), «Положенням про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (пункт 3.3.2 <https://www.chnu.edu.ua/media/fdaj4gao/polozhennia-pro-monitorynh.pdf>), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (пункт 3.2. <https://www.chnu.edu.ua/media/o32exesg/polozhennia-szyavo.pdf>).

Всі положення знаходяться у відкритому доступі на сайті університету <http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/o2%20osvitniad/o2>.

Яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Систематичний моніторинг та удосконалення ОП в ЧНУ організовує керівник проєктної групи із залученням її членів. Освітні програми регулярно переглядаються і вдосконалюються проєктною групою із залученням здобувачів та інших стейкхолдерів. Оновлені ОП узгоджуються зі стейкхолдерами, завідувачем кафедри, вченою радою навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів ЧНУ, завідувачем аспірантури, навчальним відділом університету, НМК Вченої ради ЧНУ, затверджуються вченою радою ЧНУ та вводяться в дію наказом ректора. Оновлені ОП оприлюднюються на офіційному сайті ЧНУ.

Освітньо-наукова програма «Екологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти оновлювалася кілька разів (2016, 2017, 2019, 2023 рр.). Редакції ОП наявні у вільному доступі на сайті кафедри: <https://ecology.chnu.edu.ua/diialnist/navchalna-robota/101-ekolohiia-phd/>.

У 2023 р. зміст ОНП приведено у відповідність до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія для третього рівня ВО, затвердженого наказом МОН України від 23 грудня 2021 р. № 1421 у розділах Програмні компетентності та Програмні результати навчання. До складу робочої групи ввели зовнішнього (д.б.н., проф. Руденко С.С.) та внутрішнього стейкхолдерів здобувача ОНП Герасимюка П.В.). З огляду на потребу підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів у ОНП введено ОК «Педагогічний професіоналізм викладача ЗВО» (3 кредита).

В ході обговорення з академічною спільнотою ОК «Організація наукової діяльності: обробка результатів експерименту» змінено на «Організація наукової діяльності: наукова діяльність у міжнародному вимірі». У процесі моніторингу ОНП та обговорення з випускниками та здобувачами оновлено та розширено каталог вибіркових дисциплін та наближено їх контент до тематики дисертаційних досліджень.

Протоколи зустрічей та таблиці обґрунтувань внесених змін розміщено на сторінці кафедри

<https://ecology.chnu.edu.ua/diialnist/navchalna-robota/101-ekolohiia-phd>. Вдосконаленню ОП сприяли розширення кола залучених стейкхолдерів, підвищення професійної й викладацької майстерності науково-педагогічних кадрів, врахування думки здобувачів вищої освіти та потреб на ринку праці.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх пропозиції беруться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти залучаються до періодичного перегляду ОНП в ході бесід, обговорення, зустрічей з проектною групою та анонімного анкетування. У новій редакції ОНП (2023 р.) до складу проектної групи включений аспірант Герасимюк П.В. Пропозиції здобувачів вищої освіти враховуються після їх перегляду та узгодження з пропозиціями роботодавців і НПП. У ЧНУ соціологічною лабораторією здійснюються опитування здобувачів вищої освіти щодо організації освітнього процесу та його покращення в університеті. Деякі пропозиції здобувачів вищої освіти враховані під час вдосконалення ОНП (редакція 2017 р.), зокрема зменшено термін освітньої складової з 2-х років на 1 рік та кількість кредитів ЄКТС з 46 до 32. Це дозволило вивільнити час для виконання експериментальних досліджень та покращити можливість академічної мобільності здобувачів. У редакції ОНП 2023 р. розширено кількість вибірових дисциплін та наближено їх контент до тематики дисертаційних досліджень, як результат обговорення з аспірантами. Враховано думку аспірантів щодо удосконалення інформаційної підтримки реалізації ОНП (розміщення інформації на сайті університету, кафедри, зв'язок через месенджери).

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП?

В ЧНУ освітній процес реалізується на рівноправному партнерстві та залучені здобувачів ВО до обговорення та вирішення питань удосконалення освітнього процесу, внесення пропозицій щодо змісту навчальних планів і освітніх програм, участі у заходах щодо забезпечення якості вищої освіти. Представники органів самоврядування університету входять до складу Вченої Ради, Науково-технічної ради ЧНУ відповідно до «Положення про Вчену раду Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», https://www.chnu.edu.ua/media/3cofrvds/polozhennia-vchenoi-rady_30102023.pdf, «Положення про науково-технічну раду Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», <https://www.chnu.edu.ua/media/1glhmm5g/polozhennia-pro-naukovo-tekhnicnu-radu.pdf>. До органів самоврядування, які забезпечують захист прав та інтересів студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених в університеті та сприяють розвитку науки належать Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених та Рада молодих вчених згідно з «Положенням про наукове товариство...» <https://www.chnu.edu.ua/media/rghcoluc/polozhennia-2022.pdf>. Представники органів самоврядування входять до складу РМВ інституту, університету.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Кафедра екології та біомоніторингу понад 20 років успішно готує фахівців з екології усіх освітніх рівнів. Підготовка аспірантів за спеціальністю 03.00.16-екологія здійснюється з 2004 р. Основним роботодавцем випускників ОНП є ЧНУ. Крім того, випускники працюють в Буковинському державному медичному університеті, Державній екологічній інспекції Карпатського округу, Чернівецькому обласному центрі еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді, Чернівецькому науково-дослідному експертно-криміналістичному центрі МВС України тощо. Роботодавці систематично залучаються до проведення спільних заходів, укладання договорів про співробітництво, рецензування ОНП. Гарант ОНП запрошує роботодавців до обговорення та моніторингу ОНП. Так, відбулося розширене засідання робочої групи, гаранта ОНП із стейкхолдерами та роботодавцями щодо удосконалення ОНП (<https://ecology.chnu.edu.ua/diialnist/navchalna-robota/101-ekolohiia-phd/>).

Опишіть практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП (зазначте в разі проходження акредитації вперше)

Збір інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОНП здійснюється завідувачем аспірантури, гарантом, викладачами через опитування, особисті контакти, соціальні мережі, зустрічі з випускниками. Останні долучаються до Асоціації випускників ЧНУ. З 2010 р. діє Центр кар'єри і працевлаштування студентів, який активно співпрацює з багатьма роботодавцями Буковини. На кафедрі забезпечується неперервність процесу здобуття екологічної освіти – від першого (бакалаврського) до третього рівня вищої освіти (PhD). Більшість випускників бакалаврату продовжує навчання у магістратурі, частина випускників якої навчається в аспірантурі (Сосновський К., Мишілюк І., Герасимюк П., Шкробанець О.). Випускники запрошуються на конференції, круглі столи, зустрічі. Акредитація ОНП відбувається вперше. Випускниця Тимчук К. працює на посаді асистента кафедри медичної біології та генетики БДМУ. На кафедрі підготовка наукових кадрів та проведення наукових досліджень ведеться з 2004 року, коли почала функціонувати Спеціалізована вчена рада Д 76.051.05 із захисту кандидатських і докторських дисертацій за спеціальністю 03.00.16 - екологія, до складу якої входили викладачі кафедри. За весь час функціонування аспірантури підготовлено близько 20 кандидатів наук, які працевлаштовані в ЧНУ на різних факультетах, а також у закладах освіти України та зарубіжжя, наукових установах <https://ecology.chnu.edu.ua/spilnota-uspikhu/kar-iera-za-spetsialnistiu/>.

Продемонструйте, що система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне

реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійсненого через опитування заінтересованих сторін

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича порядок здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП регламентує «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/032exesg/polozhennia-szyavo.pdf>). Порядок моніторингу та удосконалення ОП в університеті деталізує «Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм...» (<https://www.chnu.edu.ua/media/zhsdtojf/polozhennia-pro-rozroblennia-ta-realizatsiiu-osvitnikh-prohram-chnu.pdf>). Відповідальний за реалізацію системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти - Центр забезпечення якості вищої освіти (<https://www.chnu.edu.ua/media/kifhwdqn/polozhennia-pro-tsentr-zabezpechennia-iakosti-vyshchoi-osvity-chnu.pdf>), при якому функціонує Соціологічна лабораторія. Порядок організації та проведення, аналізу та використання результатів різних видів моніторингу щодо якості освітнього процесу регламентує Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/media/fdaj4gao/polozhennia-pro-monitoring.pdf>).

Систематично проводиться внутрішній комплексний моніторинг інституту та кафедр щодо якості підготовки фахівців за діючими ОП <https://drive.google.com/file/d/13l-fsvJy2YPOBMcWKLq7PBIfwhDEW5FJ/view>, результати заслухано на Вченій раді ЧНУ (протокол № 6 від 26.05.2022, <https://www.chnu.edu.ua/media/qpzjfnfy/zasidannia-ta-rishennia-vchenoi-rady-vid-26052022.pdf>).

За результатами моніторингу ОНП протягом всього періоду впровадження вносилися зміни: до складу проєктної групи ОНП введено стейкхолдерів; оновлено перелік нормативних ОК, розширено каталог вибіркового компоненту з метою формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти; оприлюднено силабуси та робочі програми до всіх освітніх компонентів у вільному доступі на сайті кафедри.

НПП кафедри екології та біомоніторингу, які забезпечують підготовку здобувачів ОНП, пройшли стажування в закордонних установах. Так, проф. Федоряк М.М. проходила стажування в Інституті зоології Грацького університету м. Грац (Австрія, 2018 р.). (Наукове стажування в рамках проекту № UA 01/2016); Шведському університеті сільськогосподарських наук м. Скінскатебері (Швеція, 2022 р.) (Наукове стажування на тему: «Оптимізація аналізу та навчання задля сталих ландшафтів»); Університеті м. Гронінген (Нідерланди, 2022 р.). (Наукове стажування на тему: «Практичні аспекти оптимізації аналізу та навчання задля сталих ландшафтів»). Доцент Жук А.В. проходила стажування в Університеті Палацького м. Оломоуц (Чехія, 2019 р.). Для зворотнього зв'язку зі здобувачами ВО щодо якості освітньої діяльності та якості вищої освіти проводиться опитування (<https://ecology.chnu.edu.ua/diialnist/navchalna-robota/101-ekolohiia-phd/>).

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та рекомендації з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація освітньо-наукової програми «Екологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у ЧНУ імені Юрія Федьковича проводиться вперше. В університеті розроблено процедури реагування на зауваження і пропозиції, які виникають за результатами роботи акредитаційних комісій по ОП різних спеціальностей. Висновки цих комісій розглядаються і аналізуються на методичній раді ННІБХБ та науково-методичній раді університету і в подальшому приймаються відповідні заходи щодо їх усунення. У навчальному відділі ЧНУ функціонує «Сектор акредитаційного супроводу та сертифікації у ЦЗЯВО», який здійснює контроль за станом моніторингу освітніх програм і керується «Положенням про порядок підготовки документів для проведення ліцензування спеціальностей та акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/ckip5m2m/polozhennia-pro-poriadok-litsenz-ta-akredyt.pdf>). За результатами акредитацій інших ОП ННІБХБ посилено популяризацію академічної доброчесності серед усіх учасників освітнього процесу на кафедрі (у силабусах та робочих програмах виділено окремий пункт); поглиблено патріотичне виховання здобувачів; розширено систематичну співпрацю зі стейкхолдерами. Зокрема, з урахуванням рекомендацій НАЗЯВО та потреб на ринку праці висококваліфікованих науково-педагогічних працівників у ході перегляду ОНП введено ОК «Педагогічний професіоналізм викладача ЗВО».

За рекомендацією експертної комісії з акредитації ОПП «Екологія» першого (бакалаврського) рівня посилена робота щодо зворотного зв'язку з випускниками кафедри. З цієї метою, на сайті створили окрему рубрику і розмістили анкету для випускників. Наведені окремі приклади успішного працевлаштування випускників різних рівнів освіти (<https://ecology.chnu.edu.ua/spilnota-uspikhu/kar-iera-za-spetsialnistu/>).

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП

Професорсько-викладацький склад ЧНУ – безпосередні виконавці моніторингу і забезпечення якості освіти. Завідувач кафедри забезпечує реалізацію політики і стратегії ЧНУ в контексті якості освіти. У ЧНУ функціонує Центр забезпечення якості вищої освіти й організації освітнього процесу, основні напрями діяльності якого: аналіз змісту освітніх програм; забезпечення якості організації навчального процесу; проведення форм контролю; впровадження новітніх інформаційних технологій; проведення нарад-семінарів з питань організації навчального процесу й методичного забезпечення якісної підготовки фахівців із заступниками деканів/директорів з навчально-методичної роботи, головами методичних рад факультетів/інститутів. Зміст освітніх програм регулярно переглядається комісіями при науково-методичній раді ЧНУ, а при внесенні змін – науково-методичною комісією при Вченій раді ЧНУ. Забезпечення якості підготовки здобувачів за ОНП контролюється випусковою кафедрою, методичною радою, адміністрацією інституту, завідувачем аспірантури та НТР. Зміст і мета ОНП, змістове наповнення силабусів ОК, забезпечення навчально-методичними матеріалами і якість викладання обговорюються

на засіданнях кафедри, методичної та Вченої рад ННІБХБ. Всі процедури внутрішнього забезпечення якості ОНП публічні.

Продемонструйте, що в академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти

Політика ЧНУ щодо забезпечення якості освітньої діяльності формується відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти та спрямована на реалізацію місії ЧНУ та виконання завдань, передбачених стратегією його розвитку, вдосконалення культури якості в усіх процесах через дотримання учасниками освітньої діяльності різних принципів. Серед основних цілей системи внутрішнього забезпечення якості Університету є формування культури якості як основи конкурентоспроможності Університету та його випускників.

За реалізацію процедур внутрішнього забезпечення якості освіти відповідають різні структурні підрозділи: кафедри (гарант, члени робочої групи, завідувач та викладачі) розробляють ОНП, здійснюють її реалізацію, проводять моніторинг якості її змісту, удосконалюють через взаємодію із стейкхолдерами (здобувачами, роботодавцями, фахівцями галузі, випускниками тощо); інститут (деканат, методична та Вчена ради ННІБХБ) здійснюють моніторинг та контроль якості змісту ОП та освітнього процесу з її реалізації, збір та узагальнення показників якості освітньої діяльності учасників освітнього процесу (здобувачів вищої освіти, викладачів); університет (навчальний відділ, Центр забезпечення якості вищої освіти, науково-методична рада, навчально-методична комісія Вченої ради) організовують періодичні (комплексні або тематичні) моніторингові дослідження якості освітнього процесу та освітньої діяльності його учасників.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюються права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Правила і процедури, що регулюють права й обов'язки учасників освітнього процесу в ЧНУ зазначено у Статуті ЧНУ (Розділи 7-8.) <https://www.chnu.edu.ua/media/udvkoskj/statut-chnu-2022.pdf>, «Колективному договорі ЧНУ» <https://www.chnu.edu.ua/media/ixsif41c/kolektyvnyy-dohovir-2022-2025.pdf>. Вони визначені та конкретизовані відповідно до нормативно-правових актів, які регламентують внутрішній розпорядок у навчальних закладах «Правилами внутрішнього трудового розпорядку ЧНУ» <https://www.chnu.edu.ua/media/mm2ed1zj/pravyta-vtr.pdf>. Окремі аспекти прав та обов'язків регулюються Положеннями: «Про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» <https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-pidgotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii/>, «Про порядок переведення, відрядження, переривання навчання, поновлення та перезарахування програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» <https://www.chnu.edu.ua/media/jsqrlrzl3/polozhennia-pro-perevedennia-vidrakhuvannia-pereryvannia-navch-ponovlennia-doktora-filosofii/>, «Про атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» <https://www.chnu.edu.ua/media/2fjf3hfj/polozhennia-pro-atestatsiiu-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii.pdf> та ін. Ці та інші документи є у вільному доступі на сайті ЧНУ <https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/>.

Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про оприлюднення ЗВО відповідного проєкту освітньої програми для отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

<http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/ecology/ogoloshennia/obgovorennia-osvitno-naukovoyi-programi-pidgotovki-ekologii>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі на своєму вебсайті інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

<https://ecology.chnu.edu.ua/diialnist/navchalna-robota/101-ekolohiia-phd/>

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

ОНП поєднує цикли дисциплін загальної та професійної підготовки. Дисципліни загальної підготовки формують у аспірантів базові компетенції, необхідні для наукової та викладацької діяльності, а цикл професійної підготовки зосереджений на ознайомленні з сучасними науковими досягненнями за спеціальністю 101 Екологія. Повноцінну

підготовку до дослідницької діяльності забезпечують ОК «Філософія і методологія науки», «Академічне письмо і риторики іншомовного спілкування», «Організація наукової діяльності (Проектний менеджмент + Наукова діяльність у міжнародному вимірі)», «Інструменти і технології аналізу екологічних даних», «Новітні тренди в сучасній екології». Дисципліни вибіркового блоку також сприяють поглибленню дослідницької діяльності, розширюючи та зміцнюючи знання аспірантів у конкретній дослідницькій сфері. Прикладом таких ОК є: «Лісовий екосистемний менеджмент», «Моніторинг втрат бджолиних колоній», «Екологічна оптимізація агроландшафтів і урбоекосистем» тощо. У ОНП передбачено 7 кредитів ECTS для підготовки здобувачів до викладацької діяльності: 3 відведено на ОК «Педагогічний професіоналізм викладача ЗВО» і 4 на асистентську педагогічну практику, в межах якої аспіранти готують і проводять лекційні, семінарські, лабораторні та практичні заняття на базі кафедри екології та біомоніторингу ЧНУ імені Юрія Федьковича, беруть участь у розробленні навчально-методичних матеріалів, опановують підходи до організації самостійної роботи студентів і здійснення виховної роботи.

Продемонструйте, що наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Наукові інтереси аспірантів та їхніх наукових керівників є взаємодоповнюючими. З метою забезпечення максимально ефективної взаємодії, призначення наукового керівника здійснюється з урахуванням наукових інтересів вступника до аспірантури, наявності у керівника публікацій із відповідної тематики. Наприклад, тема аспіранта М. Бурдейного «Еколого-економічні аспекти втрат бджолиних колоній в Україні» базується на даних міжнародного моніторингу зимових втрат бджолиних колоній COLOSS, національним координатором якого в Україні є його науковий керівник проф. М.М. Федоряк. Тема П. Гелецького «Адаптації інвазійних філофагів до умов сучасного урбанізованого середовища на Заході України» дотична до напряму наукових досліджень його керівника доц. Г.Г. Москалик, яка більше 15 років досліджує інвазійні види рослин і тварин на території Чернівецької області. Тема К. Сосновського «Комплексне оцінювання послуг запилення агроекосистем Західної України» є частиною комплексного дослідження «Оцінка екологічного стану й розробка шляхів оптимізації екосистемних послуг агроценозів ентомофільних культур» його наукового керівника доц. У.В. Лєгеті. Аспірантка І. Мишілюк мала низку спільних публікацій за темою дисертації з науковим керівником доц. А.В. Жук ще до вступу до аспірантури. Детальніше відповідність наукової діяльності аспірантів напряму досліджень наукових керівників наведена в таблиці https://drive.google.com/file/d/1yu4IBXdlqbVrwK5M4ytGm85CgVY8nJgI/view?usp=drive_link.

Продемонструйте здатність закладу освіти сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

Робота разових спеціалізованих вчених рад ЧНУ регулюється «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» https://www.chnu.edu.ua/media/ir1hsgod/polozhennya_zakhyst_phd_26062024.pdf та іншими нормативними документами, доступними за покликанням: <https://www.chnu.edu.ua/nauka/naukovi-informatsiini-resursy/suprovod-naukovoi-diialnosti/>. Наказом ЧНУ № 222 від 17.06.2024 р. в ННІБХБ призначено відповідального за атестацію PhD https://www.chnu.edu.ua/media/1tvp1jen/222_vidpovidalni-pratsivnyky-phd_2024.pdf. Згідно з Постановою КМУ №44 від 12.01.2022 р. «Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради ЗВО, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» для створення разової спеціалізованої вченої ради ЗВО необхідні троє наукових працівників цього закладу (голова ради і 2 рецензенти) компетентних з тематики дослідження здобувача. ЧНУ має необхідний кадровий потенціал для створення разових спеціалізованих вчених рад. Зокрема, в ННІБХБ працюють 6 докторів біологічних наук, 2 – докторів технічних наук, 2 – докторів хімічних наук, які активно займаються науковою діяльністю. Крім того, в штаті інституту працюють 12 к.б.н., а в університеті є науковці суміжних спеціальностей, публікації і наукова активність яких відповідає вимогам до створення та забезпечення функціонування разових рад.

Опишіть, як заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо).

У ЧНУ для здобувачів третього рівня ВО створено всі можливості для проведення і апробації наукових досліджень. На кафедрі проводяться наукові семінари, на яких відбувається обговорення результатів дослідження аспірантів. В ННІБХБ відбувається апробація дисертаційних досліджень аспірантів на розширених наукових семінарах за участі співробітників різних кафедр та запрошених провідних науковців. Аспіранти мають змогу публікувати результати власних досліджень у періодичному виданні «Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи)» (категорія Б). Аспіранти є членами Наукового товариства студентів, аспірантів і молодих вчених і Ради молодих вчених, діяльність яких спрямована на популяризацію науки серед учнівської молоді (<http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/ecology/novini/naukovi-pikniki-iaak-vidznachennia-dnia-nauki-ukrayini>). Укладені угоди про співпрацю дозволяють розширити можливості аспірантів у виконанні наукових досліджень. Здобувачі мають вільний доступ до науково-дослідних лабораторій кафедри та ННІБХБ; безоплатний доступ до міжнародних баз даних Scopus, Web of Science; до наукової фахової літератури в бібліотеці ЧНУ; до безкоштовної перевірки публікацій та дисертації на плагіат (самостійно здійснити перевірку через Turnitin Similarity); до користування комп'ютерами та Інтернетом за допомогою Wi-Fi та мережі EDUROAM. Щороку аспіранти мають можливість взяти участь у внутрішньоуніверситетському конкурсі грантів для молодих учених.

Опишіть, як заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

ЧНУ створює можливості для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти. В університеті функціонує відділ міжнародних зв'язків, який координує, консультує, інформує про конкурси, проєкти, заходи. У 2023 р. ЧНУ доєднався до міжнародного альянсу UNITA, що розширює можливості аспірантів <https://www.chnu.edu.ua/20164?culture=en>. Відповідно до Положення про порядок реалізації на академічну мобільність <https://www.chnu.edu.ua/media/bhwgmilb/polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist.pdf> аспіранти мають право навчатися, проводити наукові дослідження та здійснювати наукове стажування в закордонних ЗВО. Здобувачі беруть участь у міжнародних конференціях (Шкробанець О., Тимчук К., Міжнародна науково-практична конференція «2020 e-COLOSS Conference») <http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/genetic/novini/e-coloss-mizhnarodna-konferentsiia-po-ariologiyi>; міжнародних проєктах (Сосновський К., RestPoll); публікують результати досліджень у закордонних виданнях (Шкробанець О., Тимчук К. <https://doi.org/10.1007/s10980-020-01169-4>; Черлінка Л. <https://doi.org/10.33542/GC2022-2-05>).

Опишіть наявну практику участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники здобувачів (проф. Федоряк М.М., доценти Жук А.В., Москалик Г.Г., Легета У.В.) беруть участь у виконанні кафедральної НДР, є керівниками та/або виконавцями науково-дослідних робіт, що виконуються в університеті і мають номер держреєстрації, міжнародних проєктів; результати їх науково-дослідної роботи публікуються в періодичних наукових виданнях і виданнях, індексованих у базах даних Scopus та Web of Science (детальніше на сторінках керівників <https://ecology.chnu.edu.ua/pro-kafedru/kolektyv-kafedry/>). Проф. Федоряк М.М. - керівник гранту HORIZON із проєктом RestPoll, 2024 р.; керівник гранту ALTER-Net High Impact Action із проєктом A Long-Term Biodiversity, Ecosystem and Awareness Research Network, 2018–2019 pp.; керівник українсько-австрійського науково-дослідного проєкту «Дослідження смертності медоносних бджіл в Україні й Австрії: спільний аналіз даних і факторів ризику, інформаційна підтримка бджолярів», 2017–2018 pp.; національний координатор Міжнародного моніторингу зимових втрат бджолиних колоній під егідою міжнародної асоціації COLOSS (з 2014 р.). Жук А.В., Легета У.В., Москалик Г.Г. - виконавці гранту HORIZON із проєктом RestPoll, працюють над виконанням кафедральної НДР та на замовлення МОН. Результати НДР впроваджено в практичну і навчальну діяльність. https://drive.google.com/drive/folders/1eqDh6ZyqOosG3S9wSfvk5y0oK_1Px-Vk?usp=drive_link.

Опишіть, як заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів)

В ЧНУ діє чітка система правил, яка забороняє будь-які прояви академічної недоброчесності. Дотримання академічної доброчесності в процесі освітньо-наукової діяльності в університеті регулюється низкою нормативних документів: <https://www.chnu.edu.ua/universityet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/> Участь ЧНУ в проєкті AcademIQ «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» дала змогу ознайомитися з передовими світовими практиками забезпечення академічної доброчесності та адаптувати їх до власних потреб. Зокрема, проєкт передбачає вивчення реальних кейсів порушення академічної доброчесності та розроблення ефективних стратегій їх запобігання. На рівні університету, інституту та кафедри систематично проводяться заходи з популяризації академічної доброчесності <https://www.chnu.edu.ua/media/zrdpdgeg/zakhody-z-populiaryzatsii-ad-u-2024.pdf>. Інформування аспірантів про принципи академічної доброчесності здійснюється комплексно та систематично директором інституту та заступником з наукової роботи, гарантом ОНП, завідувачем аспірантури, викладачами-предметниками, а також безпосередньо науковими керівниками. В ННІБХБ працює етична комісія <https://nnibhb.chnu.edu.ua/instytut/etychna-komisii/> Згідно до «Положення про виявлення та запобігання плагіату» https://www.chnu.edu.ua/media/f5leobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf здійснюється перевірка наукових робіт за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

Опишіть, як заклад вищої освіти вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

В університеті діє чітка система правил, яка не толерує жодних проявів академічної недоброчесності. Згідно з Етичним кодексом ЧНУ <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdbsozb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universityetu.pdf> за порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу передбачається академічна і дисциплінарна відповідальність відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>, а також додаткова академічна відповідальність, визначена ЗВО. Як окремих осіб, так і підрозділи, які не дотримуються етичного кодексу, буде внесено до публічного реєстру порушників академічної доброчесності, що супроводжуватиметься обмеженнями в правах. Зокрема, їх вилучать із усіх рейтингів, керівники підрозділів отримають матеріальні та моральні стягнення, а причетні до порушень особи втраять право наукового керівництва. Випадків порушення академічної доброчесності під час реалізації ОНП не зафіксовано. Наукові керівники, як ключові фігури в підготовці наукових кадрів, призначаються з числа висококваліфікованих фахівців, які мають бездоганну наукову репутацію та є взірцем академічної доброчесності. Цьому сприяє двоетапна процедура: спочатку рішення про призначення наукового керівника для здобувача наукового ступеня приймається Вченою радою ННІБХБ, а потім затверджується на засіданні Вченої ради університету.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони:

Цілі ОП чітко узгоджуються з місією і Стратегією розвитку університету; зміст ОП повністю відповідає Стандарту вищої освіти з підготовки доктора філософії за спеціальністю 101-Екологія; відображає тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, враховує галузевий і регіональний контекст, досвід вітчизняних та іноземних освітніх програм у сфері екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування та сталого розвитку.

Зміст ОП збалансований за освітньою та науковою складовими; формування контенту ОК відбувається з урахуванням сучасних тенденцій в екологічних дослідженнях, базується на результатах наукових досягнень НПП і наукових керівників; матеріально-технічне, інформаційне забезпечення та навчально-методична база забезпечують як навчальну так і наукову складову ОП.

У науковому та освітньому процесі з підготовки доктора філософії на кафедрі екології та біомоніторингу враховано 20-річний досвід підготовки кадрів вищої кваліфікації; багаторічний досвід роботи викладачів кафедри, зокрема професорів Костишина С. С., Руденко С. С., Федоряк М. М. та доцента Легети У. В., у складі Спеціалізованої вченої ради Д 76.051.05 із захисту кандидатських і докторських дисертацій (03.00.16 - екологія) при ЧНУ, доробок наукової школи «Біологічний моніторинг та екосистемний сервіс», що забезпечує наскрізну екологічну освіту (підготовка здобувачів трьох рівнів ВО: бакалавр-магістр-PhD) на кафедрі.

Кафедра екології та біомоніторингу має величезний досвід грантової і проєктної діяльності - від невеликих індивідуальних грантів, до участі у потужних міжнародних проєктах і консорціумах, зокрема останній проєкт Horizon Europe – Restoring Pollinator habitats in Europe. Консорціум RestPoll об'єднує експертизу з шістнадцяти країн, починаючи від природничих і соціальних науковців, двадцяти трьох дослідницьких установ, однієї неурядової організації, трьох підприємств, трьох міністерств і одного національного парку.

Здобувачі беруть участь у виконанні науково-дослідної роботи кафедри, держбюджетної теми, міжнародних проєктів, мають можливість безоплатно друкувати результати власних досліджень у науковому фаховому журналі «Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи)», що відноситься до фахових видань України (категорія Б).

Слабкі сторони:

Недостатнє використання можливостей здійснення міжнародної академічної мобільності.

Низька практика системного залучення до освітнього процесу висококваліфікованих професіоналів-практиків, державних службовців, представників академічної спільноти вітчизняних і закордонних ЗВО.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективи розвитку ОП «Екологія» у найближчі три роки спрямовані на подальше покращення конкурентоспроможності випускників у світовій науковій спільноті та на ринку праці. Для реалізації цих перспектив планується:

Систематично аналізувати сучасні тенденції розвитку наукового середовища в Україні та світі, а також ринку праці з метою адаптації змісту ОП до реальних умов.

Продовжити наповнення інформаційної бази випускників за ОП з метою відслідковування їх кар'єрного шляху та залучення до процедур оновлення та моніторингу ОП.

Активізувати роботу по залученню здобувачів до програм академічної мобільності та міжнародних наукових проєктів.

Розширити практику залучення до освітнього процесу висококваліфікованих професіоналів-практиків, державних службовців, представників академічної спільноти вітчизняних і закордонних ЗВО.

Постійно оновлювати науково-дослідну та матеріально-технічну бази кафедри через залучення додаткового фінансування (проєкти, гранти, тощо).

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: БЛОСКУРСЬКИЙ РУСЛАН РОМАНОВИЧ

Дата: 31.01.2025 р.

Таблиця 1. Інформація про освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид освітнього компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Філософія та методологія науки	навчальна дисципліна	<i>РП_Філософія_та МН.pdf</i>	pOtWYqZueVYatHsC6ZWFOV/WpJV5A9rVksRt/M6HjUQ=	Мережа «Eduroam». Ноутбук Prestigio SmartBook 141 C2 (2019), проектор Epson EB-X04 (2017 р.), екран для проектора (2016). Офісні програми призначені для основної маси користувачів: текстові і табличні процесори, графічні редактори, засоби презентацій, системи управління базами даних, а також їх інтегровані пакети (Microsoft Word, Microsoft Excel, Open Office тощо).
Організація наукової діяльності: Проектний менеджмент	навчальна дисципліна	<i>РП_Проектний менеджмент.pdf</i>	IheLQIJugrWPc9M3aXFM06WVODg8D1hfRg7Us6N6ly8=	Мультимедійне забезпечення (ноутбук (2017, 16 одиниць), проектор (2017), екран, презентер), фліпчарт (2023), мережа Internet, система безпечного Wi-Fi доступу Eduroam, система дистанційної комунікації GoogleMeet.
Академічне письмо і риторика іншомовного спілкування	навчальна дисципліна	<i>РП_АПРІС.pdf</i>	y/i9IUJetDfcnpur/hd+EAd+rPE27kY1fzqB4FMCMgM=	Мультимедійне забезпечення (ноутбук (2017, 16 одиниць), проектор (2017), екран, презентер), фліпчарт (2023), мережа Internet, система безпечного Wi-Fi доступу Eduroam, система дистанційної комунікації GoogleMeet.
Інструменти і технології аналізу екологічних даних	навчальна дисципліна	<i>РП_Інструменти і технології аналізу екологічних даних.pdf</i>	jOdd8fMhPCjcFRZOcvfxgWJgF04rr1faVmzdD94uKIQ=	Мультимедійне забезпечення (ноутбук (2017), проектор (2017), екран, інтерактивна дошка), мережа Internet, система безпечного Wi-Fi доступу Eduroam, система дистанційної комунікації GoogleMeet, Електронний каталог НБ ЧНУ, повнотекстові бази даних ScienceDirect, JSTOR Archive Journals, Web of Science.
Асистентська педагогічна практика	практика	<i>РП_Асистентська педпрактика.pdf</i>	NyOd7ejeZKDYqoBYnQE2RIpD6n+TsipYP1HplOY/sso=	Мультимедійне забезпечення (ноутбук (2017), проектор (2017), екран), інтерактивна дошка, фліпчарт, мережа Internet, система дистанційної комунікації GoogleMeet, система електронного навчання MOODLE, лабораторне та демонстраційне обладнання лабораторій кафедр, матеріали експозиційних та наукових фондів Зооколекцій та Гербарію ЧНУ, які є об'єктами Національного надбання України.
Педагогічний професіоналізм викладача ЗВО	навчальна дисципліна	<i>РП_Педагогічний професіоналізм.pdf</i>	ol9HgpPKdxewNlnJcNahtSFe1xWJ8ZDoOm njUr7W6Q4=	Мультимедійні проектори (4 одиниць: 2022, 2016, 2018, 2017), інтерактивна дошка (2 одиниці: INTECH M-76 Dual user, 2015; MolyBoard IR-9083, 2018), дисплей інтерактивний сенсорний 75" ActivPanel Nickel (2020), ноутбуки (2017).

Організація наукової діяльності: Наукова діяльність у міжнародному вимірі	навчальна дисципліна	<i>РП_НД_у міжнародному вимірі.pdf</i>	JGMvt5Kj6xB6x8mIWz4/QuLoE+yX4OyBSFC2kyyljCM=	Мультимедійне забезпечення (ноутбук (2017, 16 одиниць), проектор (2017), екран), мережа Internet, система безпечного Wi-Fi доступу Eduroam, система дистанційної комунікації GoogleMeet, Електронний каталог НБ ЧНУ, повнотекстові бази даних ScienceDirect, JSTOR Archive Journals, Web of Science.
Новітні тренди в сучасній екології	навчальна дисципліна	<i>РП_Новітні тренди в сучасній екології.pdf</i>	lojll8DefQG3gphowe vJKRjJpb9OTdoC1E3HCCsf+8=	Мультимедійне забезпечення (ноутбук (2017, 16 одиниць), проектор (2017), екран, презентація), фліпчарт (2023), мережа Internet, система безпечного Wi-Fi доступу Eduroam, система дистанційної комунікації GoogleMeet.

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про відповідність НПП освітнім компонентам

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування відповідності освітньому компоненту (кваліфікація, професійний досвід, наукові публікації)
176949	Федоряк Марія Михайлівна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом спеціаліста, Чернівецький державний університет ім.Ю.Федьковича, рік закінчення: 1994, спеціальність: Біологія, Диплом доктора наук ДД 009509, виданий 31.05.2011, Атестат доцента ДЦ 012482, виданий 20.04.2006, Атестат професора ПР 009353, виданий 14.02.2014	25	Новітні тренди в сучасній екології	Відповідність до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: 1,3,4,6,7,8,9,10,11,13,14,15,19,20 Наявність публікацій та методичного забезпечення за профілем навчальної дисципліни: Medinets, S., Medinets, V., Mileva, A., Khitrych, V., Gordienko, O., Gazyetov, Y., ... & Fedoriak, M. (2024). Atmospheric deposition of nitrogen and sulphur in the Dniester catchment: the impact of war at a glance. International Journal of Environmental Studies, 81(1), 250-259. http://dx.doi.org/10.1080/00207233.2024.2314855 Fedoriak, M. M., Kovblyuk, M. M., & Kastygina, Z. A. (2023). The first record from Ukraine of the spider Monaeses israeliensis (Aranei, Thomisidae), from the Crimea. Zoodiversity, 57(5). https://doi.org/10.15407/zoo2023.05.379 Racoviceanu, T., Cazacu, C., Adamescu, M., ...Fedoriak, M.,

							Angelstam, P...Agricultural Intensification Reduces the Portfolio of Wetland Ecosystem Services: European Danube River Lowlands as a Global Biodiversity. Land, 2023, 12(3), 722 https://doi.org/10.3390/land12030722 Mehnen N, Mose I, Schaal P, Sijtsma F, Muñoz-Rojas J, Fedoriak M., Angelstam P. Periphery and Integrated Planning: Coping with Rural and Touristic Challenges across Scales in the German Wadden Sea Region. Land. 2023; 12(4):904. https://doi.org/10.3390/land12040904 Angelstam P., Asplund B., Bastian O., Engelmark O., Fedoriak M., Grunewald K., Ibsch P. L., Lindvall P., Manton M., Nilsson M., Nilsson S. B., Roberntz P., Shkaruba A., Skoog P., Soloviy I., Svoboda M., Teplyakov V., Tivell A., Westholm E., Zhuk A., Öster, L. Tradition as asset or burden for transitions from forests as cropping systems to multifunctional forest landscapes: Sweden as a case study. Forest Ecology and Management. 2022. № 505, 119895 ISSN: 03781127 https://doi.org/10.1016/j.foreco.2021.119895 Навчальні матеріали: 1.Федоряк М., Москалик Г., Легета У., Зароченцева О. Основи екології : посібник. Чернівці : ЧНУ, 2020. 126 с. Результати професійної діяльності: 1.Член секції 9 «Охорона навколишнього середовища» Наукової ради МОН https://mon.gov.ua/static-objects/mon/uploads/public/661/689/cde/661689cde4352671632465.pdf 2.Міжнародний експерт у групі, що проводить оцінку програми підготовки докторів філософії, домен Екологія, Науки про довкілля Бухарестського університету. Реєстр міжнародних
--	--	--	--	--	--	--	---

						оцінювачів ARACIS (Румунське агентство із забезпечення якості вищої освіти) https://cloud.aracis.ro/owncloud/index.php/s/FPfvOnDFSqemIji 3. Член редакційної колегії: Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи) Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи) https://journals.chnu.edu.ua/biosystems/about/editorialTeam Український гідрометеорологічний журнал (2021). Наказ № 79-ОД від 30.04.2020 https://uhmj.org.ua/index.php/journal/issue/view/27/27-2021-pdf International journal of ecosystems and ecology science (IJEES), International Scientific Editorial Board https://www.ijeess.net/page-5-Editor-in-Chief.htm Land (спецвипуск Special Issue on Diversifying Forest Landscape Management Approaches). https://www.mdpi.com/journal/land/special_issues/diversifying_forest_landscape_management_approaches#editors Підвищення кваліфікації: Шведський університет сільськогосподарських наук м. Скіннскатебері (Швеція). Наукове стажування на тему: «Оптимізація аналізу та навчання задля сталих ландшафтів». 2022 р. Наказ №132-від, 20.05.2022 р. 2. Університет м. Гронінген (Нідерланди). Наукове стажування на тему: «Практичні аспекти оптимізації аналізу та навчання задля сталих ландшафтів». 2022 р. Наказ №297-від, 18.10.2022 р.	
176949	Федоряк Марія Михайлівна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом спеціаліста, Чернівецький державний університет ім.Ю.Федьковича, рік	25	Організація наукової діяльності: Наукова діяльність у міжнародному вимірі	Відповідність до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: 1,3,4,6,7,8,9,10,11,13,14,15,19,20 Наявність публікацій

				закінчення: 1994, спеціальність: Біологія, Диплом доктора наук ДД 009509, виданий 31.05.2011, Атестат доцента ДЦ 012482, виданий 20.04.2006, Атестат професора ПР 009353, виданий 14.02.2014		та методичного забезпечення за профілем навчальної дисципліни: Gray A., Adjlane N., Arab A., Ballis A., Brusbardis V., Douglas A. B., Cadahía L., Charrière J.-D., Chlebo R., Coffey M. F., Cornelissen B., da Costa C. A., Danneels E., Danihlík J., Dobrescu C., Evans G., Fedoriak M., Forsythe I., Gregor A., Ilieva Arakelyan I., Johannesen J., Kauko L., Kristiansen P., Martikkala M., Martín- Hernández R., Mazur E., Medina-Flores C. A., Mutinelli F., Omar E. M., Patalano S., Raudmets A., San Martin G., Soroker V., Stahlmann-Brown Ph., Stevanovic J., Uzunov A., Vejsnaes F., Williams A., Brodschneider R. (2023). Honey bee colony loss rates in 37 countries using the COLOSS survey for winter 2019–2020: the combined effects of operation size, migration and queen replacement. <i>Journal of Apicultural Research</i>. 62:2, 204-210 https://doi.org/10.1080/00218839.2022.2113329 Mehnen, N., Mose, I., Schaal, P., Sijtsma, F., Muñoz-Rojas, J., Fedoriak, M., & Angelstam, P. (2023). Periphery and Integrated Planning: Coping with Rural and Touristic Challenges across Scales in the German Wadden Sea Region. <i>Land</i>, 12(4), 904. https://doi.org/10.3390/land12040904 Лерета У.В., Москалик Г.Г., Москалик І.М., Федоряк М.М. (2022). Комахи-запилювачі плодово-ягідних культур, придатних для поширення в Україні (на прикладі родини Rosaceae). <i>Біологічні системи</i>. Т. 14. Вип. 2. С. 155 – 165. https://doi.org/10.31861/biosystems2022.02.155 Angelstam P., Fedoriak M., Cruz F., Muñoz- Rojas J., Yamelnyets T., Manton M., Washbourne C., Dobrynin D., Izakovicova Z., Jansson
--	--	--	--	---	--	---

							N., Jaroszewicz B., Kanka R., Kavtarishvili M., Kopperoinen L., Lazdinis M., Metzger M., Özut D., Pavloska Gjorgieska D., Sijtsma F., Stryamets N., Tolunay A., Turkoglu T., B. van der Moolen, Zagidullina A., & Zhuk, A. (2021). Meeting places and social capital supporting rural landscape stewardship: A Pan-European horizon scanning. Ecology and Society, 26(1). (AHIA 2). https://www.ecologyandsociety.org/vol26/iss1/art11/ Fedoriak M., Kulmanov O., Zhuk A., Shkrobanets O., Tymchuk K., Moskalyk G., Olendr T., Yamelynets T., & Angelstam P. (2021). Stakeholders' views on sustaining honey bee health and beekeeping: the roles of ecological and social system drivers. Landscape Ecology, 1-21. https://link.springer.com/article/10.1007/s10980-020-01169-4 Грантова діяльність: Керівник гранту HORIZON із проектом 101082102 RestPoll: Restoring Pollinator habitats across European agricultural landscapes based on multi-actor participatory approaches, 2024 р. (Відновлення середовищ існування запилювачів у європейських агроландшафтах на основі мультипартисипативного підходу). HORIZON-CL6-2022-BIODIV-02-two-stage, 2023-2027 pp. https://docs.google.com/document/d/1OdIfXumw2Nq18sU5Edo6yFviiSBkwX3/edit Наказ ЧНУ № 429 від 20 листопада 2023 р. Наказ 429_Виконавці початкові.PDF https://drive.google.com/file/d/1NxNbJP1cGxLI16I1mIsCZq36DW_orMdH/view?usp=drive_link 2. Керівник гранту 2018-2019: Project ALTER-Net High Impact Action 2018-19. Project title: 'Land-
--	--	--	--	--	--	--	---

						sparing vs. land-sharing for functional green infrastructure that sustains biodiversity and ecosystem services? – European landscape approach initiatives provide regionally adapted solutions. http://www.alternet.info/news/alternet-ahia-2018-call-for-alternet-researchers 3. January 1st, 2017– December 31st, 2018: Project leader of the Project No. UA 01/2017 Scientific & Technological Cooperation between Ukraine and Austria 2017-18 "Study of honey bee colony losses in Ukraine and Austria: Joint analysis of the data and risk factors, informational support of beekeepers" 4. Nov 27 - Dec 13, 2016: International training course "Environmental Management of Natural Parks and Reserves" under aegis of the MASHAV (Israel's Agency for International Development Cooperation) http://embassies.gov.il/kyiv/NewsAndEvents/Pages/ArticleMashavFedoriak.aspx Результати професійної діяльності: Виконання функцій Національного координатора участі України у міжнародному проекті моніторингу зимових втрат бджолиних колоній від міжнародної дослідницької асоціації COLOSS http://apis.chnu.edu.ua/ 2. Міжнародний експерт у групі, що проводить оцінку програми підготовки докторів філософії, домен Екологія, Науки про довкілля Бухарестського університету. Реєстр міжнародних оцінювачів ARACIS (Румунське агентство із забезпечення якості вищої освіти) https://cloud.aracis.ro/owncloud/index.php/s/FPfvOnDFSqemIji
--	--	--	--	--	--	---

							4. Член редакційної колегії: Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи) https://journals.chnu.edu.ua/biosystems/about/editorialTeam Український гідрометеорологічний журнал (2021 р.). Наказ № 79- ОД від 30.04.2020 https://uhmj.org.ua/index.php/journal/issue/view/27/27-2021-pdf International journal of ecosystems and ecology science (IJEES), International Scientific Editorial Board https://www.ijeess.net/page-5-Editor-inChief.html Land (спецвипуск Special Issue on Diversifying Forest Landscape Management Approaches). International Association for Vegetation Science (IAVS) Підвищення кваліфікації: 1.Шведський університет сільськогосподарських наук м. Скінскатебері (Швеція). Наукове стажування на тему: «Оптимізація аналізу та навчання задля сталих ландшафтів». 2022 р. Наказ №132-від, 20.05.2022 р. 2.Університет м. Гронінген (Нідерланди). Наукове стажування на тему: «Практичні аспекти оптимізації аналізу та навчання задля сталих ландшафтів». 2022 р. Наказ №297-від, 18.10.2022 р.
171703	Жук Аліна Володимирівна	доцент, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом бакалавра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2004, спеціальність: 0708 Екологія, Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення:	12	Інструменти і технології аналізу екологічних даних	Відповідність до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: 1,3,4,5,8,10,12,14,15,19 Наявність публікацій та методичного забезпечення за профілем навчальної дисципліни: Angelstam P., Fedoriak M., Cruz F., Muñoz-Rojas J., Yamelinyets T., Manton M., Washbourne C.-L., Dobrynin D., Izakovičova Z., Jansson N., Jaroszewicz B., Kanka R., Kavtarishvili

2005,
спеціальність:
070801
Екологія та
охорона
навколишнього
о середовища,
Диплом
кандидата наук
ДК 048279,
виданий
08.10.2008

M., Kopperoinen L.,
Lazdinis M., Metzger
M. J., Özüt D., Pavloska
Gjorgjeska D., Sijtsma
F. J., Stryamets N.,
Tolunay A., Turkoglu
T., Van der Moolen B.,
Zagidullina A., Zhuk A.
Meeting places and
social capital
supporting rural
landscape stewardship:
A Pan-European
horizon scanning.
Ecology and Society.
2021. Vol. 26, No 1. 11.
<https://doi.org/10.5751/ES-12110-260111>
Fedoriak M., Kulmanov
O., Zhuk A.,
Shkrobanets O.,
Tymchuk K., Moskalyk
G., Olendr T.,
Yamelynets T.,
Angelstam P.
Stakeholders' views on
sustaining honey bee
health and beekeeping:
the roles of ecological
and social system
drivers. Landscape
Ecology. 2021. Vol. 36,
No 3. P. 763–783.
<https://doi.org/10.1007/s10980-020-01169-4>
Жук А. В.
Кліматорегулювальні
екосистемні послуги
лісів Чернівецької
області на градієнті
ландшафтних умов.
Науковий вісник
НЛТУ України. 2024.
34(2), 61–68.
<https://doi.org/10.36930/40340208>
Жук А. В.,
Зароченцева О. Д.
Особливості
світлового
забруднення
навколишнього
середовища
Чернівецької області.
Український
гідрометеорологічний
журнал. 2021. № 27. С.
66–75.
<https://doi.org/10.31481/uhmj.27.2021.07>
Федоряк М. М., Жук А.
В., Зароченцева О. Д.,
Филипчук Т. В.,
Ситнікова І. О., Легета
У. В., Москалик Г. Г.,
Герасимюк П. В.,
Сосновський К. С.,
Шпак Я. В. Алгоритм
дослідження
продуктивності
гібридів соняшника за
умов
комахозапилення.
Біологічні системи.
2023. Т. 16, Вип. 1. С.
52–63.
<https://doi.org/10.31861/biosystems2023.01.052>
Навчальні матеріали:
Жук А. В.

							Комп'ютерна оцінка зображень в екології : навчальний посібник. Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2023. 160 с. ISBN 978-966-423-818-9 Грантова діяльність: Виконавець гранту HORIZON за проектом RestPoll: Restoring Pollinator habitats across European agricultural landscapes based on multi-actor participatory approaches, 2024 p. Підвищення кваліфікації: Університет Палацького м. Оломоуц, Чехія, 2019; ТОВ «Академія цифрового розвитку» дистанційний курс «Цифрові інструменти Google для закладів вищої фахової передвищої освіти», Київ, 2021 р.
81793	Федірчик Тетяна Дмитрівна	професор, Сумісництво	Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи	Диплом спеціаліста, ЧНУ ім. Ю.Федьковича, рік закінчення: 2008, спеціальність: 7.040101 Психологія, Диплом доктора наук ДД 005483, виданий 12.05.2016, Диплом кандидата наук ДК 005326, виданий 08.12.1999, Аттестат доцента ДЦ 004673, виданий 18.04.2002	25	Педагогічний професіоналізм викладача ЗВО	Відповідність до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: 1,3,4,6,7,8,9,10,12 Наявність публікацій та методичного забезпечення за профілем навчальної дисципліни: 1. Fedirchuk, T., Nikula, N. & Demidko, O. (2024). Training of Future Teachers to the Implementation of Functions of the Educational Process Management in the Institution of General Secondary Education, Youth Voice Journal, 14(3), 34-45, ISBN (ONLINE): 978-1-80463-004-4 Scopus/ https://search.app/eFbCHqwQKXa57t7T6 https://www.rj4allpublications.com/product/training-of-future-teachers-to-the-implementation/ 2. Tsiuniak O., Fedirchuk T., Nikula N. (2021) Use of Internet Resources in Future Teachers' Professional Training in the Distance Learning Conditions. Mountain School of Ukrainian Carpaty, № 25. С. 107-110. ISSN: 1994-4845(print) ISSN: 2415-7147 (online) https://journals.pnu.edu.ua/index.php/msuc/a

							rticle/view/5812 (фахове видання) (Copernicus) 3. Федірчик Т.Д., Нікула Н.В., Бражанюк А.О. (2021) Формування особистісно-творчого компонента професійної культури студентів в освітньому просторі університету. Інноваційна педагогіка. Науковий журнал. Видавничийдім «Гельветика», Випуск 34. Т.1. фахове видання ISSN: 2663- 6085 (Print) 2663- 6093 (Online) http://www.innovpeda gogy.od.ua/2021 (фахове видання). http://nfv.ukrintei.ua/v iew/5bb5d16be9c4of722 a0d9113 4. Федірчик Т. Д., Нікула Н. В. Управління інноваційною діяльністю закладів загальної середньої освіти у контексті впровадження концепції «Нова українська школа». Педагогічна освіта: теорія і практика. 2020. № 28 (1-2020). С. 154-163. (фахове видання). URL: http://ped.kpnu.edu.ua /zbirnyk-naukovykh- prats/http://pedosv.kp nu.edu.ua/article/view/ 207169 5. Цюняк Оксана, Федірчик Тетяна, Нікула Наталя. Використання інтернет-ресурсів у професійній підготовці майбутніх педагогів за умов дистанційного навчання. Гірська школа Українських Карпат. Івано- Франківськ, 2021. № 25, С. 107 -110. (фахове видання). https://journals.pnu.ed u.ua/index.php/msuc/i ssue/view/281/Whole% 20issue%2025 6. Пірен М., Федірчик Т. Освітньо- громадянський виховний ідеал. Монографія. Чернівці: Чернівецький нац.у-т, 2022. 146 с. (6,08 д.а.). Навчальні матеріали: 1. Федірчик Т. Д., Шульга А. В., Шевчук К. Д. Методичні рекомендації до курсу «Методологія та методика науково- педагогічних
--	--	--	--	--	--	--	--

досліджень». Чернівці: Родовід, 2021. 56 с.

2. Методичні рекомендації до виробничої професійної (педагогічної) практики / кол. авторів О.Є. Гордійчук, М.Г. Іванчук, Т.Д. Федірчик, С.З. Романюк, І.С. Прокоп. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 21 с.

3. Шевчук К. Д., Романюк С. З., Іванчук М. Г., Федірчик Т. Д. Професійна (організаційно-методична) практика. Методичні рекомендації. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2021. 56 с.

Результати професійної діяльності: Наукове керівництво дисертації з педагогічних наук: Дідух В.В. (2021) за спеціальністю 015 Професійна освіта <http://science.chnu.edu.ua/?op=debug&page=ua/03a/didyh>;

Бражанюк А. (2021) за спеціальністю 015 Професійна освіта <http://science.chnu.edu.ua/?op=debug&page=ua/03a/brazaniyk>

Опанування докторської дисертації Лазаренко Н.І. (2020 р.) http://ipood.com.ua/data/avtoreferaty_i_dyser tatsii/2020/LAZAREN KO_avtoref_pas.pdf;

кандидатської дисертації Ликтей Л. (2022р.) <http://ipood.com.ua/razova-specializovana-vchena-rada-df26451011/>.

Член редакційної колегії фахових видань:

– Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць/ Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Бахмат Н.В.]. <http://pedosv.kpnu.edu.ua/about/editorialTea>

							m – «Гірська школа Українських Карпат» (ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). https://scijournals.pnu.edu.ua/index.php/msuc/about/editorialTeam Член науково-методичної комісії МОН (підкомісії) сектору вищої освіти науково-методичної ради спеціальності 013 «Початкова освіта» https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/Nakaz-MON-pro-NMK-582-25.04.19-r.-1.pdf Експерт НАЗЯВО (Наказ від 26.01.2021) зі спеціальностей: 013 «Початкова освіта» 011 «Освітні, педагогічні науки» 015 «Професійна освіта» https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/Додаток-до-реєстру_-НПП-r2601_2.pdf 6. Член Колегії Управління Державної служби якості в Чернівецькій області (2022-2024 р.р.) Підвищення кваліфікації: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка з 22.03.2021 по 30.04.2021 р. (Наказ №88 від 18.03.2021р.) Тема стажування: «Управління системою внутрішнього забезпечення якості в закладах вищої педагогічної освіти»
369813	Мудра Олена Василівна	Завідувач кафедри іноземних мов для природничих факультетів, Основне місце роботи	Факультет іноземних мов	Диплом спеціаліста, Кам'янець-Подільський державний університет, рік закінчення: 2003, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська,	18	Академічне письмо і риторика іншомовного спілкування	Відповідність до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: 1,3,4,10,12,14,19,20 Наявність публікацій та методичного забезпечення за профілем навчальної дисципліни: Мудра О.В. Сучасні принципи організації й функціонування курсів навчання професійного іншомовного

Наявність публікацій та методичного забезпечення за профілем навчальної дисципліни: Мудра О.В. Сучасні принципи організації й функціонування курсів навчання професійного іншомовного

				німецька), Диплом магістра, Кам'янець- Подільський державний університет, рік закінчення: 2005, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська), Диплом кандидата наук ДК 031281, виданий 29.09.2015, Атестат доцента АД 015348, виданий 24.05.2024		спілкування у Великій Британії. Науковий вісник Чернівецького університету: Германська філологія. 2021. Вип. 831-832 С. 231-240. (фахове видання) https://journals.chnu.edu.ua/gp/article/view/342/346 Мудра О.В., Мудрий Я.В. Вплив європейської освітньої політики на формування вищої освіти у Великій Британії. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2022. Вип. 49. Ч.2. С. 99-105. (Index Copernicus, фахове видання) https://www.aphn-journal.in.ua/archive/49_2022/part_2/17.pdf Tsyntar N., Kushneryk V., Tonenchuk T., Mudra O. Syntactic Means of Expressing Emotivity (On the Basis of the English Literary Works). World Journal of English Language. 2022. No 6. V.12. P. 505-513. ISSN: 19250703 (Scopus) https://www.sciedupress.com/journal/index.php/wjel/article/view/22419/13977 Mudra O. Professional Communicative Competence as a Key Component of the Foreign Language for Specific Purposes Course Design. Інноваційна педагогіка. 2023. Вип. № 56. Т. 2. С. 79–84. (фахове видання) http://www.innovpedagogogy.od.ua/archives/2023/56/part_2/17.pdf of Flipped Learning in Teaching ESP. Сучасні дослідження з іноземної філології. Збірник наукових праць. Видавничий дім "Тельветика". Ужгородський національний університет. м. Одеса, 2023. Вип. 2 (24). С. 385-395. (Index Copernicus, фахове видання) http://philol-zbirnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/philol/issue/view/9/15 Mudra O., Tonenchuk T. Teaching of a
--	--	--	--	--	--	--

							Professional Foreign Language Communication at Higher Institutions of Ukraine. Науковий часопис національного педагогічного університету імені м. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова. Київ. Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 95. С. 87-92. (Index Copernicus, фахове видання) https://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/95/17.pdf Навчальні матеріали: Цинтар Н.В., Мудра О.В. Basic English for Mathematicians : навч. посіб. Чернівці, 2023. 235 с. https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8067/Tsyntar_Mudra_Math_exam ple.pdf?sequence=1&isAllowed=y Мудра О.В., Цинтар Н.В. Business English. : навч. посіб. Чернівці, 2023. 185 с. Грантова діяльність: Виконавець міжнародного Проекту «LATILL (Level-Adequate Textsin Language Learning), який діє з травня 2022 року по квітень 2025 року. (наказ № 468 від 12.12.2023 р.) Результати професійної діяльності: 1.Член IATEFL Ukraine (Українське відділення міжнародної асоціації викладачів англійської мови як іноземної), 2019-2020, 2020-2021, 2022, 2023-2024 Посвідчення: FMO448 2. Online Teacher Community, Ukraine ESP Group (Онлайн спільнота викладачів англійської мови за професійним спрямуванням, British Council, 2021) Підвищення кваліфікації: 1. Міжнародне стажування для
--	--	--	--	--	--	--	--

							науково-педагогічних працівників Вища школа бізнесу Національного університету Луї в м. Новий Сонч (Польща) 08.02.2021 -26.03.2021 Тема: «Дистанційна освіта: інноваційні методи та цифрові технології» (180 годин, 6 кредитів ECTS) Сертифікат № 147/2020/2021 виданий 26.03.2021 2.British Council Online Teacher Community platform, «Developing Teaching Skills in ESP» (листопад 2021-лютий 2022, червень 2022 – липень 2022), 60 годин, сертифікат.
104068	Галушка Зоя Іванівна	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Економічний факультет	Диплом спеціаліста, Київський ордену Леніна державного університету імені Т.Г. Шевченка, рік закінчення: 1980, спеціальність: Політична економія, Диплом доктора наук ДД 000142, виданий 10.11.2011, Диплом кандидата наук ЕК 021623, виданий 23.07.1986, Аттестат доцента ДЦ 022419, виданий 17.04.1990, Аттестат професора 12ПР 008309, виданий 30.11.2012	38	Організація наукової діяльності: Проектний менеджмент	Відповідність до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: 1,3,4,6,7,8,9,10,11,12,19 Наявність публікацій та методичного забезпечення за профілем навчальної дисципліни: Halushka Z., Nafus I. Networking as a component of forming social capital: the economic aspect. International Journal of Innovative Technologies in Economy, 2020. №7(28) https://rsglobal.pl/index.php/ijitss/article/view/1728 DOI: https://doi.org/10.31435/rsglobal_ijitss/30122020/7289 Галушка З.І. Гнучкі методи управління проектами: роль проектного менеджера. Проблеми системного підходу в економіці. Випуск 4(84) / 2021. С. 37-43. DOI: https://doi.org/10.32782/2520-2200/2021-4-5 Halushka Z., Biloskursky R., Kravets V., Gruntkovskiy V., Stromilova K. Managing the development of microeconomic systems in the face of global challenges. 2022. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. P. 48-52. ISSN 1804-7890 ISSN 2464-6733 (Online) Чехія / Czech Republic. Web of Science (ESCI), ERIH PLUS, CrossRef, EBSCO, Index Copernicus

<http://www.magnanimi-tas.cz/12-01-xxv>
http://www.magnanimi-tas.cz/ADALTA/120125/papers/A_07.pdf
 Halushka Z., Zahuchlyak V., Klevchik L., Luste O., Storoshchuk B. The influence of economic mentality on socio-economic development. FINANCIAL AND CREDIT ACTIVITIES: PROBLEMS OF THEORY AND PRACTICE 2022. No 1 (42) 283-292. Web of Science Core Collection: Emerging Sources Citation Index
<https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3670/3481>
 Галушка З.І. Людський капітал економіки України: вплив війни та потенціал післявоєнного відновлення. Вісник Хмельницького національного університету. 2024. № 2. С. 100-108.
<https://heraldes.khmn.u.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/29/71>
 Zoia Halushka, Oleksii Bobrovskiy, Dmytro Kharechko, Andrii Varvus, Liudmyla Akimova, Oleksandr Akimov State policy of wellbeing in the face of global challenges: problems of socialization, socio-economic transformation against the background of the introduction of digitalization and artificial intelligence technologies. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research 14/01/XLI. 2024. (VOLUME 14, ISSUE 1, SPECIAL ISSUE XLI.) P. 195-200.
https://dspace.nadpsu.edu.ua/bitstream/123456789/3247/1/%D1%81%D1%82%Do%Bo%D1%82%D1%82%D1%8F_web.pdf
 Навчальні матеріали: Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика: підручник. Чернівці, ЧНУ. 2020. 240 с.
<https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/3701>
 Галушка З.І., Бойда

						С.В., Клевчік Л.Л. Мікро- та Макроекономіка: теорія і практика: підручник. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Чернівці, 2024. 277 с. Zoia Halushka, Oleksii Bobrovskiy, Dmytro Kharechko, Andrii Varvus, Liudmyla Akimova, Oleksandr Akimov State policy of wellbeing in the face of global challenges: problems of socialization, socio- economic transformation against the background of the introduction of digitalization and artificial intelligence technologies. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research 14/01/XLI. 2024. (VOLUME 14, ISSUE 1, SPECIAL ISSUE XLI.) P. 195- 200. https://dspace.nadpsu. edu.ua/bitstream/12345 6789/3247/1/%D1%81% D1%82%Do%Bo%D1%8 2%D1%82%D1%8F_we b.pdf Навчальні матеріали: Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика: підручник. Чернівці, ЧНУ. 2020. 240 с. https://archer.chnu.ed u.ua/handle/12345678 9/3701 Галушка З.І., Бойда С.В., Клевчік Л.Л. Мікро- та Макроекономіка: теорія і практика: підручник. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Чернівці, 2024. 277 с. Грантова діяльність: Учасник міжнародного наукового проєкту: SWorld за Програмою SWM-Редактор (Україна, Молдова, Болгарія, Німеччина та ін.). Член організації: Міжнародні науково- практичні конференції та симпозіуми (Україна, Болгарія, Німеччина), які проводяться науковим проєктом SWorld. Результати
--	--	--	--	--	--	--

							професійної діяльності: 1.Опанування дисертацій: Смесової В.Л. (спеціалізована вчена рада До8.080.01 при Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка», 3.02.2020 р.). https://sp.nmu.org.ua/d_08.080.01/відгук%20Галушки%20З.І.pdf; Федоренко Т.О. Культура як фактор економічного зростання в умовах нестабільної держави. 28.11.2023 р. https://svr.naqa.gov.ua/#/defense/2500; Чалюк Ю.О. «Соціалізація глобальної економіки у парадигмі постіндустріалізму» Докторська рада Д 26.006.01 Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, 14.12.23 р. https://kneu.edu.ua/ua/science_kneu/scientific_council/d-26.006.01/dis_do_zahistu/aref_08.00.01/01_dos_dis/ 2.Керівництво науковими темами кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування ЧНУ імені Юрія Федьковича: 1) «Економічний та управлінський потенціал соціалізації економіки» (номер державної реєстрації 0116U001672). 2016-2020 рр. http://econom.chnu.edu.ua/temy-naukovo-doslidnoyi-roboty 2) Управління розвитком мікро- та макроекономічних систем в умовах нестабільності (0120U105323) – з 2021 р. Член редколегії наукового фахового видання «Науковий вісник Чернівецького університету, Економіка» (Категорія Б). http://econom.chnu.edu.ua/journal/index.php/ecovis/about/editorialTeam Член Спецради К 76.051.12 із захисту кандидатських дисертацій. http://specrada.chnu.edu.ua
--	--	--	--	--	--	--	--

								du.ua/index.php?page=ua/12 4. Член разової вченої ради ДФ 26.006.085. Наказ ректора КНЕУ ім. Вадима Гетьмана Про утворення разової спеціалізованої вченої ради № 520 від 02.10.2023. https://kneu.edu.ua/ua/science_kneu/scientific_council/doc_filos/df26006085/ 5. Член редколегії: міжнародних наукових журналів, що входять до наукометричних баз IndexCopernicus, GoogleScholar/ ("Modern engineering and innovative technologies" «Scientific World Journal») Сертифікат: Ref. red-24030005 March 07, 2024. 6. Наукове консультування ТОВ «ГРІКО ГРУП» (Довідка №20/01 від.01. 2022 року). Наукове консультування Чернівецької обласної ради. Довідка: https://drive.google.com/drive/folders/16mOERpPKaBsCN4oC9oAzE88_bzPS-Xux 7. Член Професійної громадської організації «Буковинський центр економічної освіти та бізнесу» https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/40995691/ https://drive.google.com/drive/folders/1RnLkRVC3-Et_hEflaEfSjbmodbMP1foJ Член Української Асоціації з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (УАРМБО) https://clarity-project.info/edr/3220444 Свідоцтво №1151 від 25.05.2022 р. Підвищення кваліфікації: Вивчення досвіду наукової, методичної, виховної та управлінської діяльності кафедри економічної теорії ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана» 180 год. (20.10.20 р. – 01.12. 20 р.) «Фандрейзинг та основи проектної діяльності у закладах освіти: європейський
--	--	--	--	--	--	--	--	--

							досвід» (м. Краків, Польща) з 22 квітня 2023 року по 28 травня 2023 р. Наказ №100 від 09.03.2023 р. Сертифікат SZFL-002406, 28.05.2023 р.
45093	Рупташ Ольга Василівна	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Філологічний факультет	Диплом бакалавра, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, рік закінчення: 2022, спеціальність: 053 Психологія, Диплом бакалавра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2006, спеціальність: 030508 Філологія, Диплом спеціаліста, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2001, спеціальність: 030101 Філософія, Диплом доктора наук ДД 005075, виданий 15.12.2015, Диплом кандидата наук ДК 041301, виданий 14.06.2007, Атестат доцента 5555, виданий 17.05.2012	21	Філософія та методологія науки	Відповідність до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: 4,7,8,11,12,13,19 Наявність публікацій та методичного забезпечення за профілем навчальної дисципліни: Filyanina Nelya, Olga Ruptash, Viktoriia Chitishvili, Olga Rudenko, Valentyna Sinelnikova. Problems of Humanitarian Discourse in Modern Philosophies. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. Volume 11, Issue 2, Special Issue XXII, 2021, 143-148. (Web of Science) http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110222/PDF/110222.pdf Мартиненко О., Рупташ О., Радзиняк Т. Місце та роль філософії науки в постсекулярному дискурсі. Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2023. Випуск 46, С. 114-123. http://www.fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/46_2023/14.pdf Монографії, розділи монографії : Ruptash, O., Radzyniak, T. (2022). Specificity of Transdisciplinary Research: From Global to the Local Level. Transformations and Challenges in the Global World, Edited by Mario Marinov, Valentina Milenkova and Boris Manov, Part III: Dimensions of Social Transformations, Chapter 1, pp. 124-135. https://www.cambridge-scholars.com/resources/pdfs/978-1-5275-8922-3-sample.pdf Марчук М.Г., Рупташ О.В. Комунікативний потенціал постсекуляризму. Філософія науки, техніки, архітектури в гуманістичному вимірі: Монографія. К. : 7БЦ, 2021. С.155 – 166. Руснак І., Рупташ О. Світоглядні виміри

							безпеки та культуротворчий потенціал технології deepfake. Феномен безпеки: соціально-гуманітарні виміри / за заг. наук. редакцією Віталія Мудракова. Хмельницький: ФОП Мельник А.А., 2022. С.57-83. https://elar.khmnmu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c7d53985-205f-407b-b573-2105592427ea/content Результати професійної діяльності: 1.Член спеціалізованої вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій Д 76.051.08 у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (спеціальності 09.00.09 – філософія науки і 09.00.11 – релігієзнавство) (2019-2021) 2.Керівництво науковою темою кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича: «Ціннісно-смысловий потенціал філософії і науки: пошук відповідей на виклики 21 століття» (номер державної реєстрації 0120U102712). https://nddkr.ukrintei.ua/view/rk/a917a68dcccfad9e5e990dd25b713fe 3.Наукове консультування за двостороннім договором між ЧНУ ім. Ю.Федьковича з ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики» (Міністерство молоді та спорту України) (2019 – 2021 рр.). 4. Діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях ГО «Центр громадської активності «Синергія», ГО «Інститут місцевого самоврядування» Підвищення кваліфікації: 1.The advanced training and scientific research program on “Innovative Methods of teaching Social Sciences and
--	--	--	--	--	--	--	---

						Humanities” at the Stefan cel Mare University of Suceava (Romania), 20.09.2021 – 29.10.2021. 6 ECTS /180 год; 2.Guest Scholarship at Bayreuth University (Germany, 01.05.2022 – 31.07.2022). 18 ECTS / 540 год.; 3.British Council in Ukraine: English for Universities project (Kyiv, January 2016), Certificate “Academic Teaching Excellence – English as the Medium of Instruction” (35 годин); 4.Тренінг для підвищення кваліфікації викладачів "Планування курсу і розробка навчальних подій як інструменти запобігання порушень академічної доброчесності і підвищення академічної культури" за сприяння Американських Рад з міжнародної освіти (26-27 квітня 2018 р.); 5.Стажування у Вищому навчальному закладі «Український Католицький Університет» (Львів, 04.11.2019 – 04.12.2019 р., довідка про проходження стажування від 5.12.2019 р.). 6 кредитів ЄКТС / 180 год. Тема: «Соціальна відповідальність університету. Науково-педагогічна та управлінська діяльність»; 6.Програма підвищення кваліфікації з серії науково-методичних семінарів-практикумів «Алгоритм підготовки до викладання фахових дисциплін англійською мовою» (Чернівці, 29.01.2020 – 25.06.2020 р., сертифікат про підвищення кваліфікації). 1 кредит ЄКТС / 30 год.
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату	Обов’язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
----------------------------------	---------------------------	---	-----------------	----------------------------

	навчання, визначено му стандартом вищої освіти (або охоплює його)			
РНО7. Мати сучасні концептуальні знання та високий методологічний рівень у сфері екології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень.	☒	Організація наукової діяльності: Наукова діяльність у міжнародному вимірі	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (залік)
		Новітні тренди в сучасній екології	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (іспит)
РНО6. Застосовувати сучасні інструменти та технології пошуку оброблення й аналізу інформації з проблем екології та дотичних питань, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.	☒	Інструменти і технології аналізу екологічних даних	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (іспит)
		Організація наукової діяльності: Наукова діяльність у міжнародному вимірі	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (залік)
		Організація наукової діяльності: Проектний менеджмент	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (залік)
РНО5. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні інженерні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику з урахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.	☒	Новітні тренди в сучасній екології	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (іспит)
		Інструменти і технології аналізу екологічних даних	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (іспит)
		Організація наукової діяльності: Проектний менеджмент	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (залік)
РНО4. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни, дотичні до предметної області екології у закладах вищої освіти.	☒	Асистентська педагогічна практика	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, проблемний, дослідницький, репродуктивний метод	усний контроль, письмовий контроль (звіт), залік
		Педагогічний професіоналізм викладача ЗВО	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (іспит)

РНОз. Вільно презентувати та обговорювати державною та іноземною мовами з дотриманням норм академічної етики результати досліджень, наукові та прикладні проблеми екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування, кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях.	☒	Асистентська педагогічна практика	інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, проблемний, дослідницький, репродуктивний метод	усний контроль, письмовий контроль (звіт), залік
		Організація наукової діяльності: Наукова діяльність у міжнародному вимірі	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (залік)
		Організація наукової діяльності: Проектний менеджмент	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (залік)
		Академічне письмо і риторика іншомовного спілкування	частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (залік, екзамен)
		Інструменти і технології аналізу екологічних даних	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (іспит)
РНО1. Глибоко розуміти концептуальні принципи та методологію природничих наук, формулювати і перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання з метою розв'язання значущих наукових та науково-прикладних проблем екології.	☒	Інструменти і технології аналізу екологічних даних	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (іспит)
		Організація наукової діяльності: Наукова діяльність у міжнародному вимірі	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (залік)
		Організація наукової діяльності: Проектний менеджмент	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (залік)
		Філософія та методологія науки	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (екзамен)
РНО2. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.	☒	Інструменти і технології аналізу екологічних даних	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (іспит)
		Організація наукової діяльності: Проектний менеджмент	пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, репродуктивний метод	усний контроль, тестування, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль (залік)

